

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.</p>	<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.</p> <p>Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és kiadási felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója. Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára.</p>	<p>Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-utca 8.</p> <p>Kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.</p> <p>Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>
--	--	--

AZ „OMGE.” KÖZLEMÉNYEI.

Felhívás az „OMGE.” tagjaihoz.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” által életbe léptetett gabonapiaczi hírszolgálat oly nagy költségekkel jár, hogy ezen kiadásokat, azok rendkívüli kiadások lévén, az egyesület anyagi helyzeténél fogva nem képes fedezni. Tisztelettel felkérjük az egyesület alapító és élvégi tagjait, hogy a maguk részéről, vagyoni tehetségükhöz mérten, bizonyos pénzösszeggel járuljanak hozzá adományképpen, mely adományait a „Köztelek” lapban nyilvánosan fogjuk nyújtani. Reméljük, a gazdaközönség meg fogja mutatni, miszerint addig is, míg állami támogatás által lehet majd ezen fontos ügyet rendezni, a maga erejéből képes fenntartani egy oly intézményt, mely szükséges és előnyei kétségbe vonhatatlanok.

Dessewffy Aurél gróf s. k.

Eddig a következő adakozások történtek ezen célra:

	korona
OMGE.	1000
Pallavicini Ede	300
Károlyi Sándor gr.	500
Forster Géza	50
Szevera Károly	20
Dessewffy Aurél	200
Bignió Gyula	20
Pál Béla	5
Zselénski Róbert gr.	300
Széchenyi Imre gróf	100
Kléh István	20
Szevera Károly ifj.	10
Kállay András	20
Zichy János gróf	20
Mailath József gróf	50
Nádassy Kálmán	30
Id. Zichy N. János gróf	50
Kostyán Ferencz	20
Szentmárai Dezső	10
Széchenyi Aladár gr.	20
Barjóczy Izsó	8
Reusz Henrik	50

	korona
Hoyos Miksa gróf	50
Veszprémi Káptalan	25
Hontmegyei Gazd. Egy.	10
Zathureczky István	20
Vass Ármin gróf	10
Hornig Károly báró	100
Összesen	3018

Az OMGE. műtrágya-közvetítése.

A szuperfoszfát megdrágulása.

Az egyesületünk és a „Zalathnai Kénkovand Ipar R.-T.” között kötött szerződés értelmében az utóbb nevezett részvénytársaság kötelezve volt a folyó évi augusztus hó 15-ig beérkező szuperfoszfát műtrágyamegrendeléseket, még pedig a 19—20¹/₂%-os szuperfoszfát kilogramm %-át 48, a 16—18%-osét pedig 49 fillérért loco állomás szállítani, 3% engedmény, illetve hat havi kamatmentes hitel ellenében.

A „Zalathnai Kénkovand Ipar R.-T.”, hivatkozással az érvényben lévő szerződésre, valamint arra, hogy a szuperfoszfát iránt az egész országban rendkívül nagy kereslet nyilvánul, ezzel szemben az eladatlan készlet pedig igen csekély, folyó évi augusztus 15-től kezdve csak 16—18%-os szuperfoszfátra fogad el megrendelést, még pedig kilogramm %-ként 50 filléres áron, az ismert fizetési feltételek alatt. 19—20¹/₂%-os szuperfoszfát augusztus 15-től kezdve nem rendelhető.

Kérjük a tisztelt gazdaközönséget, hogy megrendeléseinél ezt a körülményt szíves figyelmébe részesítse.

A tejtermelők értekezlete által javaslatételre kiküldött bizottság ülése.

(1904 augusztus 12. és 13-án.)

Jelen voltak Wekerle Sándor dr. elnökléte alatt: Blantz Jenő, Gerlei Henrik, Goldmann József, Harkányi János báró, Jakobovits Zsigmond, Grünwald Sándor, Hetényi Ákos,

Küszler Henrik, Kelemen Adolf, Riedl Ferencz, Sierbán János.

A bizottság az első ülésen megállapodásra jutni nem birt, a tanácskozást folytatta aug. 13-án d. előtt 10 órakor, még pedig úgy, hogy a tejtermelők előbb külön, azután a tejkereskedőkkel együttesen a kérdést megvitatták.

Az augusztus 13-iki tanácskozás során az alábbiakban állapodott meg a bizottság:

Annak az elvnek alapján, hogy a tejárak a téli idényben magasabbak s a nyári idényben alacsonyabbak legyenek, a tejárakat olyanoknak tartjuk, hogy az eddigi árakkal szemben a tejárak mennyiség-biztosítása esetén (legalább 10 százalék eltérést fentartva) szeptember 16-tól május 15-ig literenként 4 fillérel magasabbak, ellenben május 16-tól szeptember 15-ig az eddiginél egy fillérel alacsonyabbak, mennyiség nem biztosítása esetén pedig szept. 16-tól május 15-ig az eddiginél literenként 2 fillérel magasabbak s május 16-tól szeptember 15-ig az eddiginél egy fillérel alacsonyabbak legyenek. Ezek az árak 1905 október elsejéig irányadók. A kereskedők kötelezettséget vállalnak, hogy a közönséggel szemben a tejárak a téli idényben is csak annak az árak egyhányszorosa emelkednek, amelyet a gazdák áremelésként kapnak, de a gazdák-nak adott áremelést semmi szín alatt sem haladhatják meg. A határozatot a termelőknek egy legközelebb összehívandó értekezlete fogja jóváhagyni.

A bizottság végül köszönetet szavazott Wekerle Sándor dr.-nak a tanácskozás vezetéseért s ezzel az ülés véget ért.

Élelmiszerdrágulás.

A takarmányinség következményeit részben maga a szülők, t. i. a takarmányinség enyhítésével, részben pedig az okozat, vagyis az élelmiszerek aránytalan megdrágulásának megakadályozásával lehet és kell elhárítanunk. Az első inkább állami, az utóbbi jobbra társadalmi feladat, bár azok sikeres megoldása-

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V. kerület, Alkotmány-utca 31. szám.

Gabona-osztály.
Erőtakarmány-osztály.
Tenyészállat-osztály.

Vetőmag-osztály.
Gazdasági anyag-osztály.
Borgazdasági osztály.

Gép-osztály.
Biztosítási osztály.
Díjszabási osztály.

Alaptőke: 520,000 korona. Tartalékalap: 210,000 korona. Forgalmi visszatérítési alap: 80,000 korona. Tagok száma: 990.

Prospektust ingyen és bérmentve küldünk.

Az 1904. évi

Szüreti és borgazdasági
árjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK
SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

ban mindkét tényezőnek kölcsönösen támogatniuk kell egymást.

A takarmányinség és a gyenge gabona-termés természetes következménye az élelmiszerdrágulás, mert a mezőgazdasági nyers-termények hiánya és értékemelkedése az élelmezési ipar készítményeinek is aránylagos vagy aránytalan megdrágulását eredményezi. A gazda nyomorúságának egy része ezzel a többi termelési osztályra és általában a fogyasztóközön-ségre hárul át, még pedig nemcsak az élelmi-szerek drágulásában, hanem nálunk inkább a mezőgazdaság fogyasztási és közszolgáltatási képességének csökkenésében, ami végeredmény-képpen az ipar és kereskedelem pangását és az állami bevételek csökkenését okozza. A rossz termés tehát nálunk általános közgazda-sági válságot jelent, mert nincs fejlett iparunk és kereskedelmünk, mely erőteljes termelé-sével ellensúlyozza a mezőgazdaság szenvedte megkárosodást.

Rendes körülmények között azonban az élelmiszerek drágulása csak bizonyos korlátolt határig emelkedhetik, mert e határon fölül már a nemzetközi kereskedelem fődözheti élelmiszere-szükségletünket. Igazán magas fokú áremelke-dést csak több, egymásra következő rossz világ-termés okozhatna, mert hiszen egy rossz világ-termés hiányát rendszerint bőven fődözik az elmult évekről fenmaradt készletek. Az idén azonban nincs rossz világtermés és így tekintve alacsony védvámjainkat, nagyobb fogyasztási gőzpontjaink szükséglete a tengerentúlról is aránylag jutányos árban fődözhető. Amint hogy e fődözés már meg is indult és egyelőre véget velett a kenyérgabonafélék és a tengeri további áremelkedésének.

A viláfgazdaságban a mezőgazdaságra hátrító hatása ismét a mezőgazdaságra hátrító vissza a rossz termés okozta válság terheit, mert a 25-30%-os gabonaáremelkedés korántsem kár-pótolhatja eladható fölöslegének 40-50%-os apadásáért. Ha még számításba vesszük a takarmányhiány okozta óriási veszteségeket, bizony csak a gazdára hárul a rossz termés-ből eredő nemzeti megkárosodás oroszlán-része. Hát ami ráhárul, azt el is kell viselnie, de viszont úgy illik, az a méltányos, hogy a válság okozta terhek viseléséből minden tár-sadalmi osztály kivége a maga részét és azok arányos elosztásával igyekezzék fölsegí-teni a nemzetfentartó mezőgazdaságot.

Ami egyébként a dolgok természetes fo-lyása szerint meg is történik. Már maga a takarmányinség elhárítására irányuló állami segélyakció közvetett formában a társadalom együttes támogatása. A mezőgazdasági termé-nyek néminemű megdrágulásával ugyancsak

az összes fogyasztóközön-ség hozzájárul a gazda-közön-ség terheinek viseléséhez. Csakhogy aztán az élelmiszerek megdrágulása lépést tartson a mezőgazdasági nyers-termények természetes áremelkedésével és a fogyasztóközön-ség ne viseljen nagyobb terhet, mint amennyit ebből kifolyólag viselnie kell.

Sajnos, hogy ennek a legtöbb esetben épp az ellenkezőjét tapasztaljuk. A kikészített élelmi-szerek drágulása rendszerint aránytalanul na-gyobb a mezőgazdasági nyers-terményekénél; e visszaélés indító oka mindig a lelkiismeretlen spekuláció, amely a maga céljaira kizsákmá-nyolja nemcsak az áremelkedést, de a gazdák és a fogyasztóközön-ségnek a természianyból eredő szorult helyzetét is.

Tagadhatatlanul igaz ugyan, hogy a ter-melő és fogyasztóközön-ség, a mezőgazdaság, a legtöbb iparág és a szolid kereskedelem egyaránt megsínyli a rossz termés követke-zményeit, de nem a tisztességtelen kereskedők (és nem a kereskedelem), akik kihasználva a gazdák szorult helyzetét, potom áron vásárol-ják össze a fölösleg jószágállományt és egyéb értékesíthetőt és azonkívül idő előtt össze-harácsolva az összes fölhajszolható mesterséges és természetes takarmánykészleteket, dupla áron adják azt ki apránként az inséggel küzdő gazdának.

Viszont pedig az élelmiszeriparosok és iparosok nagyon szívesen kivonják magukat az általános teherviselés kötelezettsége alól és egészen természetesnek találják, hogy élelmi-szerek készítményeiket a felhasznált nyers-termé-nyek érték emelkedésének arányán felül meg-drágítva, a fogyasztóközön-ségen szerezenek illetéktelen hasznokat.

Mert itt legalább is illetéktelen haszon-szerzésről van szó. Az élelmiszeriparos és iparos termelési költségeinek ugyanis csak bizonyos részét képviseli a nyers-termény-szük-séglet bevásárlása. Másik része — sok esetben a termelési költség jelentékeny százaléka — a helyiségbér, tőkekamat, munkabér és egyéb üzemköltség, amely a terményárraktól függet-lenül változatlan marad. Ha tehát például a földolgozott mezőgazdasági nyers-termények ára 30%-kal drágul és az élelmiszeriparos ugyan-csak 30%-kal emeli készítményei árát, holott a nyers-termény-beszerezés üzemköltségeinek csak 60%-a: úgy jogosan csak 18%-kal emelheti készítményei árát; a többi 12% illetéktelen nyereség, vagy igazában *élelmezési uszura*.

A spekuláció illetén tulkapásait, rendes körülmények között a konkurrenzia ellensu-lyozza, mely apránként a természetes nivóra szállítja le az árakat. Most azonban az élelmi-szergyárosok és iparosok kartelbe egyesülvé

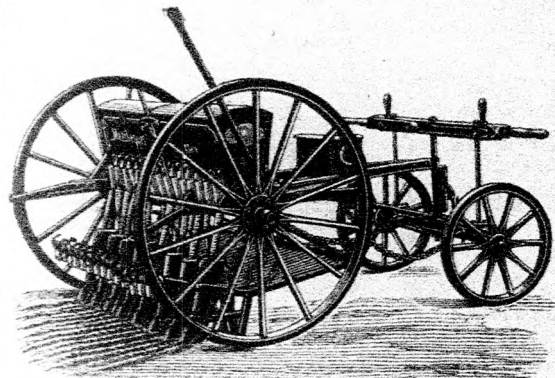
szabályozzák termelvényeik árát persze mindig a fogyasztóközön-ség rovására. Így a malmok hallgatag megegyezéssel, a kenyérgabonával azonos %-os arányban emelik a liszt árát, a takarmánykiviteli tilalom előtt pedig a korpa árát még magasabb arányban fölszigázták. Ha-sonló áremelésre törekszenek a szesz- és czu-korgyárosok. A pékek 20-50%-os áremelést terveznek, holott a liszt csak 30%-kal drágult. A mészárosok és hentesek most még hallgat-nak, mert a megriadt gazdaközön-ség feleáron kőtyavetyéli nélkülözhető lábasjóságát. Ámbár ha a fölösleg elpocsékolása után bekövetkezik a valóságos husdrágaság, ők is valószínűleg kö-vetni fogják a jó példát.

Az élelmezési iparosok és gyárosok ennek ellenében hivatkozhatnának a tejtermelő gaz-dák legutóbbi szövetkezésére, a tej megdrági-tása érdekében. Csakhogy e szövetkezésből ők csakugyan példát vehetnének, miként szabad és lehetséges a nyers-termények áremelke-dését a fogyasztóközön-ség érdekeinek méltányos figyelembevételével, az ipari termelésben érvé-nyesíteni. A takarmányrak rendkívüli drága-sága folytán ugyanis a tejtermelés literenkint 6-7 fillérrel, azaz 50%-kal megdrágult; ennek ellenében a tejtermelők a téli idényben 2 fillér-rel vagyis 17%-kal emelték, ellenben a nyári idényre 1 fillérrel, vagyis 8¹/₂%-kal csökken-tették a tej árát, úgy, hogy a tejkereskedők ki-csinyben jóformán az eddigi árakon adhatják a tejet. Hát az ilyen kartelt jó szívrrel ajánl-juk az élelmiszeriparosok, iparosok és keres-kedők figyelmébe. Ha ezt követik, a fogyasztó közön-ség könnyen ki fogja heverni az idej rossz termés következményeit.

Hogy a mezőgazdasági terményeknek a viláfgazdasági konjunkturából eredő értékemel-kedését a fogyasztóközön-ségnek kell viselnie, az természetes dolog és ez nem is fogná teherviselési képességét kimeríteni. De meg kell gátolni a spekulációt és az érdekelt ipar-társulatok karteljeinek az élelmiszerek mester-séges és aránytalan megdrágítására irányuló törekvéseit és ez már jórészt a társadalmi tényezők, a városi hatóságok, egyesületek stb. föladata.

A gazdasági egyesületek és szövetkezetek hivatvák a gazdaközön-ség kizsákmányolásának meggátolására. A meglévő lábas-jóság elkőtya-vetyelésének elejét vehetik a gazdaközön-ség fölvilágosításával, a takarmány természetesi módozatok, a hulladék és lombtakarmány beszerzése és felhasználásának, a kormány tervbevett és immár részben végrehajtott segélyakciójának ismertetésével; a helyi takar-mány szükségletnek községenként összeírása, a létező takarmány és szalmafölöslegek meg-

!Jutányos árak! Kedvező feltételek!

Gyártó: Budapest, Váci-ut 19. sz.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvénytársulat

ajánlja legújabb

„MEZŐHEGYES“ tolórendszerű sorvetőgépeit

és mindennemű egyéb gazdasági gépeket és eszközöket, kizárólag csak a legjobb minőségben.

állapítása és lefoglalásával. A termények elpocsékolásában a fogyasztó és értékesítő szövetkezetek működési körének kiterjesztésével ellensúlyozhatják a tisztességtelen spekuláció törekvéseit, nemkülönben állatvásárok rendezése, a fölös jószágállomány bizományi értékesítése és teleltetésre elhelyezésével. Mindezekben a földmivelésügyi kormány kezdeményezésére már erélyes működést fejtenek ki hazafias vidéki gazdasági egyesületeink.

A fogyasztóközönség érdekei elsősorban a kartelek megrendszabályozásával volnának megvédendők. Elismernék, hogy a kartelek megalkotására szükség lehet alkalmilag, az egészségtelen konkurrenzia leküzdésére és a közös működés szabályozására akkor, amidőn egyes iparágak existenciájáról van szó. Am ha egyes iparágak az árviszonyok szabályozására és ezzel részben a fogyasztóközönség kizsákmányolására szövetkeznek, akkor már igenis helye van az állami ellenőrzésnek. Különösen, ha inség idején az élelmiszeriparosok és iparosok szövetkeznek az élelmiszerek mesterséges megdrágítására. Sajnos, hogy e tekintetben törvényeink nagyon hiányosan vagy sehogysen intézkednek, reméljük azonban, hogy idővel törvényhozásilag fog szabályoztatni a kartelek működése.

Az állam tehát ma nem gátolhatja meg a méltánytalan élelmiszer megdrágítását, de sokat tehetnek a városi hatóságok. Igaz, hogy megszűnt a városok limitálási joga, amire ugyan ma nagy szükség volna. Am sikeresen ellensúlyozhatják az élelmiszerek megdrágítását hatósági vágószékek és pékműhelyek föllállításával s a vásárok rendszabályozása, a helypénzek leszállítása, a vidéki forgalom megkönnyítése stb. stb. intézkedésekkel, amelyek mindannyian hatalmas fegyverek az ad hoc árdrágító ipari szövetkezetek szétugrasztására, csak okosan kell velük élni. Am itt is földolag a helyzet, az áralakulás alapos tanulmányozása és méltatása. Nem elegendő azt konstatálni, hogy az egyes iparágak élelmiszeriparmányai mily százalékos arányban emelkedtek az általuk fölhasznált nyersanyagokkal szemben, hanem az is megállapítandó, mekkora méltányos ár-emelkedést indokol a nyersanyagok megdrágulása. Ha az iparosok áremelése e méltányosság határain belül mozog, úgy fölösleges minden további zaklatás. Am ha tényleges zsarolás mutatkozik, gyorsan és erélyesen alkalmazásba kell venni az előre előkészített megtorló intézkedéseket. Mindezt keresztülvinni pedig nem oly ördögien nehéz mesterség. Csak pártatlanság, erős akarat és némi tudás kell hozzá. Ez pedig talán csak föltalálható egy nagyobb város hazafias magisztrátusában?

Végül pedig jön a tulajdonképpeni érdekel

fél, a fogyasztó-közönség hatalmas akaratának megnyilvánulása. Tanulmányozza a nagyközönség is a város ügyeit és adjon megnyilvánulást véleményének a városi hatóság mellett vagy ellen, aszerint, hogy érdekeit miképpen képviseli. Mert amíg a közönség talpára nem áll érdekei megvédelmezésében, addig bizony olyan birkanyájnak tekintetik, amelyet megnyirnak akkor és aszerint, amint arra alkalom nyílik.

M. T.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Lábsó és denaturált marhasó mint műtrágya.

☞ Egyik bérlőszomszédom apósától, ki a sónagyáruda tulajdonosa, ajándékba kapott 150 kg. lábsót és ezt — olvasván, hogy a konyhasó is műtrágya — két magyar holdon (2400 □ öl) elszóratta az odavetett árpára. Az eredmény engem bámulatba ejtett. Ugyanazon szántón, mely sovány, világos agyagtalaj és tizenkét év előtt kapott utóljára istállótrágyát (t. i. messze fekszik a többi földektől, járhatatlan rossz ut vezet hozzá), a múlt évben is árpa volt löherével vetve. A múlt évi árpatermés ugyszólván a magot sem adta vissza, a löhere oly silány volt, hogy még az ősz folyamán kiszántatta. Késő őszön lehetőleg mélyen újból szántatta a bérlő a földet, tavasszal ismétleten árpát vetett bele és rászóratta a fentebb említett ajándék lábsót. Tegnap a véletlen hozta magával, hogy egyik gazdaságból visszajövet az említett és általam mint rossz és terméketlen föld jól ösmert szántó mellett lovagoltam el. Nekem is vannak jó árpáim és rossz árpáim, sőt olyan is, milyen a vidéken alig van második, hanem az mind alig hasonlítható össze nevezett bérlőnek azon árpájához, mely úgy áll mint a fal azon a földjén, mely általános ösmert sovány, kihasznált talaj, de említett lábsóval trágyáztatott meg. Azonnal be is tértem a bérlőhöz és tőle tudom, hogy másnak, mint a lábsóval (ára különben itt helyben 12 korona) való trágyázásnak ezen kiváló jó termés nem tulajdonítható. Ugyancsak ezen bérlőtől tudom, hogy sőgora cukorrépa alá denaturált marhasót szórattott 1600 □-örlre 120 kg.-ot. Együtt mentünk a bérlővel a répa-földre és konstatáltuk, hogy a marhasóval beszórt területen a cukorrépának a lombja kövérebb, sötétebb színű és jobban záró, mint a közvetlen mellette lévő marhasó nem kapott cukorrépának a leveléte. Egyszóval úgy a lábsónak és ennek különösen, valamint a denaturált marhasónak mint műtrágyának a hatása evidens ezen két parcellán.

Kérdem, tettek-e már mások kísérletet a lábsóval és denaturált marhasóval és milyen az eredmény?

Ha az eredmény igenleges más kísérleteknél is, fölvetem a kérdést, hogy a földmivelési miniszter figyelme fölhevessék ezen körülményre, kapcsolatban azon bizonyos 4 koronás és technikai czélokra áruba bocsátott sónak

műtrágyázási czélokra a mezőgazdákknak való átengedésére.

Ry.

A konyhasónak említett cikkben kifejtett termésfokozó hatása nem ismeretlen. A konyhasó ugyanis nem mint közvetlen műtrágya tápláló-anyagaival hat, hanem közvetett hatást fejt ki klór- és nátriumtartalmánál fogva. A konyhasó ugyanis a talaj összes anyagaina oldólag hat, főleg azonban a mészre és magnéziumra; de oldólag hat s így mozgékonyabbá teszi a káli és foszforsavat is, melyek mint fontos növényi tápszerek ilyen módon könnyebben rendelkezésre állanak a növényeknek. De épp azért, a műtrágyához hasonlóan, sőt még fokozottabb mértékben, veszedelmes a konyhasó rendszeres használata, mert a talaj teljes kiélésére, elszegényedésére vezethet, sőt lazább talajokban a talaj értékes alkotórészei (a fokozott mozgékonyosság következtében) a kilugzás veszélyének vannak kitéve. Másrészt a konyhasó klórtartalma károsan hat több növényre, így például a dohányra, cukorrépára, burgonyára. Említett esemben például fokozta ugyan a cukorrépa lombképződését és izmosabb növekedését, de egyúttal csökkentette is (feltétlenül) a cukortartalmát. Másrészt a konyhasó nátriumtartalma tetemesen előmozdítja a talaj megcserepedését, ami különösen a kötöttebb talajokra igen veszedelmes lehet. Ezek lennének főokai annak, hogy a konyhasó mint közvetve ható műtrágya a gazdasági gyakorlatban nem terjed el.

Rovatvezető.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY

Rovatvezető: Dr. Hutya Ferencz.

A sertésvész gyógyításáról.

A sertésvész gyógyítására vonatkozólag az országban folytatott kísérletezések eredményéről már ez előtt öt évvel számoltam be a „Köztelek” hasábjain, amidőn személyes tapasztalataim alapján kimutattam, hogy az eddig bárki részéről javasolt titkos és természetesen biztosaknak hirdetett szerek mind csak arra vannak szánva, hogy a gazdaközönséget kizsákmányolják, de a megbetegedett sertések meggyógyítására egyáltalában nem alkalmasak.

Nem akartam annak idején azon módokat leírni, melyeket egyesek czéljok elérésére használtak, de most, hogy a napilapok is folyton foglalkoznak eme dolgokkal és szidják, eitélik az állatorvosokat, kik csupa önzésből rosszaknak és hasznaavehetetleneknek tartják a minduntalan felmerülő sertésvészellenes szereket, néhány példával meg akarom világítani, hogy a gazdaközönség mily mohón ül fel egyes furfangos embereknek. Az állatorvosokat azért szidják, hogy nem akarnak hinni ilyen szédelőgöknök és nem hisznek vakon a nagyhangú hirdetéseknek, pedig talán inkább elismerést érdemelnének azért, hogy visszatartják az állattartókat a felesleges, hiábavaló költségeztől.

K. S. L. hajdunánási földbirtokosnál fellépett a sertésvész; a kőbányai állategészségügyi hivatal által termelt szérummal beoltottam a sertéseket, de eredmény nélkül; ezt látva a

Graepel Hugó-féle szabadalmazott törekrosta

Graepel Hugó-féle szabad. gabona- és löherecséplőgépek 2 dobbal.

Malomberendezések. Olajmalmok. Konkolyválasztógépek és rostalemezek kaphatók:

Graepel Hugónál, gép- és rostalemezgyár, malomépitészet

Budapest, V., Váci-ut 40-46.

☛ Eddig több mint 750 törekrosta eladott.

tulajdonos, tudtomon kívül egy szomszédbeli hajdudorogi bérlővel gyógykezelte sertéseit, mint utólag kiderült, még kevesebb eredményel. Véletlenül találkoztam az illető urral, ki a sertéseket kezelte s kérdeztem tőle, hogy tulajdonképp mit csinál és hogy jött arra a gondolatra, hogy sertéseket gyógyítson? Válasza a következő volt: „Én fiatal koromban technikus voltam, jártam a technikán, s ott különböző vegyszerekkel dolgoztam, savakkal, melyek igen erősek. Mostanában dögölt nálam a sertés; elővettem az ilyen elhullott sertés vérért és nagyítóval vizsgálva azt láttam, hogy ott mozog valami; ráöntöttem ekkor az említett vegyszerekből s azt tapasztaltam, hogy az előbb mozgó részecskék nem mozogtak tovább, tehát elpusztultak. Már most ilyen különböző vegyszerek összekeverése által sikerült a beteg sertéseknek belsőleg való adagolásával azokat a biztos elhullástól megmenteni, ahol csak próbálkoztam a szeremmel, mindenhol bevált.”

Természetes, hogy mosolyogtam az adott magyarázaton. De ő szentül meg volt győződve a szer csalhatatlanságáról és tovább is gyógykezelt, mert hát „ő nem állatorvos”.

Később az illető ur rokonainál, akiknél a szert szintén alkalmazta, érdeklődtem a szer hatása iránt; azt mondták, hogy semmit sem ér.

A második kísérletező, kivel dolgom volt, még tovább ment, az illető eczetgyáros volt, aki sertést sohasem tartott, azzal nem foglalkozott, de azért ő is feltalált biztos szert a sertésvész ellen, hogy miképpen, elmondom.

Az illető ur, aki szintén Hajdu-Dorogon lakott, meghívott Hajdu-Nánásról „igen fontos ügyben”. A lakásán nagy titkolódzás közben, csukott ajtó mögött a következőket közölte velem:

„Hát kérem, azért írtam Önnek, mivel nagy felfedezést tettem: feltaláltam a sertésvész elleni biztos gyógyszert. Természetesen nem adom ingyen. De mindenekelőtt szükségem volna egy megbízható (?) állatorvosra, aki bizonyítványt állítson ki a szer jóságára, biztonságára és csalhatatlanságára felől.” Gratuláltam neki a felfedezéshez és kértem őt, sziveskednék kipróbálás végett adni nekem az illető szerből és adja meg a használati utasítást.

„A szer eczetkészítmény, melyből az egészséges sertésnek csak az orrára, szájára és fejére kell fecskendezni, hogy azt megóvja a betegségtől. A már megbetegedett sertéseknek azonban már kanalankint kell az orvosságot beadni.”

Ismételve kértem a csalhatatlan biztos szerből, mire a felfedező a következőket mondta: „Ugyan mit okoskodik állatorvos ur azzal a kipróbálással, én önt társnak veszem, szerezhetünk 20,000 frtot; mit törődik a többivel, jó vagy rossz lesz-e a szer? Nézze csak, mikor Koch felfedezte a tuberkulózis gyógyítását, a világ minden részéből özönlöttek az orvosok, hogy tanuljanak, a betegek, hogy gyógyuljanak; milyen ribillió keletkezett és mi volt a vége? nagy felsülés. Nos, ha Koch, az a híres tudós, tévedett, miért ne tévedhetnénk mi is, én az eczetgyáros és ön az állatorvos?”

Néztem, kerestem az ajtót, de be volt

csukva. Mondtam neki, ezért nem kellett volna becsukni az ajtót.

Azóta várják ezek a szerek a jobb jövőt.

A harmadik eset már nem olyan, mint az előbbi kettő mert itt az illető egyént csakugyan a jó szerre vezette.

Egy ref. lakész Erdélyből írt levelet, melyben elmondja, hogy olvasta a „Köztelek”-et és látván, hogy én komolyan foglalkozom a sertésvészbetegséggel, jónak látja a nála bevált sertésvészelleni gyógyszerrel megösmertetni; hátba én további kísérleteim alapján eredményt tudok azzal elérni. Ugy az ő, mint sok más tulajdonos sertései sertésvészben megbetegedtek, hiába orvosolták, mert semmiféle kezelés nem használt. Az egyik koczája különös előszeretettel szedegette betegsége ideje alatt a galambducz alatt levő galambürüléket, egyebet semmit sem evett és csodálatosképpen ez a kocza meggyógyult.

Ezután ő mindenhol ajánlotta szerét és elég jó eredményt ért el vele.

Látjuk ezekből, hogy milyen különböző szerekek próbálják az emberek a sertésvész gyógyítani.

A sertésvész lefolyása nagyon különböző; tapasztalásból tudjuk, hogy az elhullás helyenkint igen nagy, máshol kevesebb. A járvány enyhébb vagy súlyosabb jellegétől függ azután az alkalmazott szernek jósága vagy rosszasága. Ha véletlenül oly helyen próbáljuk ki a javasolt szert, hol igen kevés az elhullás, akkor hajlandók vagyunk az aránylag kedvező lefolyását az alkalmazott szer hatásának tulajdonítani.

Torontálmegye csenei járásának Németh községében a T-féle gazdaságban május hónapban megbetegedtek a cselédség sertései sertésvészben s közülök igen sok elhullott. Ugyanazon a tanyán vannak az urasági sertések is, tiszta yorkshirei tenyészet: 82 malacz, 20 kocza és 2 kan; daczára, hogy ez utóbbiak semmiféle kezelésben nem részesültek, ezideig egy sem betegedett meg közülök; ha véletlenül bármiféle ártalmatlan szert alkalmaztam volna, biztosan ama szer jóságának tulajdonítottam volna ama kitünő eredményt.

Ismételve kérem tehát a gazdaközöniséget, ne higujen oly könnyen ama sok biztos gyógyszernek, melyekkel tudommal eddig semmi eredményt sem értek el, hanem fordítson kellő gondot arra, hogy sertéseik be ne fertőzessenek.

Egáltalában nem tartom valószínűnek, hogy a fertőző betegségek ellen gyógyszerek belső adagolásával lehetne sikeresen védekezni. Ezzel szemben a céltudatos és erélyes védekezés rendszerint megfelelő eredményt mutat fel. Szabó Ignác.

LEVÉLSZEKRÉNY

Kérdések.

547. kérdés. Az idei rendkívüli nagy szárazság miatt a tavasszal vetett lóherém és luczernám oly hiányosan kelt ki, hogy ki kell szántassam. Ugyanazon földemet szeptember elején újlag be akarom vetni lóhere- és lu-

czernamaggal. Védőnövény gyanánt a Szent-János-rozsot akarom használni, melyet azután korán tavasszal zölden vágnék le. Kérdem, a Szent-János rozs nyujt-e elég biztosítékot a zsenge lóhere és luczernának kifagyása ellen, továbbá a tulmegbokrosodott rozs nem fogja-e elnyomni a lóherét és luczernát?

Egy nagyobb birtokrészem sokkal távolabb fekszik gazdaságom központjától, mintsem azt részint a trágya elégtelensége, részint a távolság miatt istállótrágyával rendszeresen trágyáztatni tudnám. Miután ezen birtokrészem nagyon is megkívánja a rendszeres trágyázást, nem lehetne az istállótrágyában levő szerves alkatrészeket a zöldtrágyával, az ásványi alkatrészeket pedig műtrágyával pótolni, illetve az istállótrágyát egy helyesen kombinált zöld- és műtrágyázással helyettesíteni? Ha lehetséges, ugy kérdem:

1. zöldtrágyának mely növényeket lehetne legcélszerűbben alkalmazni?

2. A megejtett zöldtrágyázás után milyenü és mennyiségű műtrágya lenne alkalmazható s alkalmazása mikor történjék, vetés előtt vagy után?

3. Az így megrágyázott föld hány évig tartja meg termőképességét, illetve kifizeti-e magát az ily kombinált trágyázási mód?

4. Ilyenmű trágyázásra lehetne-e egy vetésforgót beállítani s ha igen, milyen legyen az? Sz. Cs. L.

548. kérdés. Lehet-e a Thomassalakat és szuperfoszfátot a következő őszi termés alá, ha nem is együttesen, hanem bizonyos időközökben alkalmazni, úgy, hogy a Thomassalak mesze a szuperfoszfát oldhatóságát kedvezőtlenül ne befolyásolja?

Eddig 1200 öles holdankint 1 mázsa 15-18%-tőli szuperfoszfátot, vagy két mázsa csehországi Thomassalakat alkalmaztam, a Thomassalakkal azonban, valószínűleg annak mérszartalma miatt, habár a buzavetések kezdetben az fel nem tűnt, sőt a szuperfoszfátot szednek tűnt fel kezdetben, tényleg végére eredményképpen eddig mindenkor nagyobb terméseredményt értem el. Ajánlatos volna-e tehát a kétféle foszfortrágyát, habár előzetesen különböző időben is elszórva alkalmazni és milyen arányban?

549. kérdés. A takarmányrépát szabad-e, azaz célszerű-e levelezni? Vajjon a répa alsó leveleit letördelni nem-e ártalmas a növénynek? S. K.

550. kérdés. A nagy takarmány- és szalma-szüke miatt távolabb vidékről leszek kénytelen a szükséges takarmány- és szalmamennyiséget gazdaságunk részére beszerezni. Kérdem számíthatok-e kedvezményes vasuti szállításra, hová kell ez irányban folyamodnom? Felvidéki gazda.

551. kérdés. Vidékünkön a tengeri félig zöld szárát, u. n. czimerét, a csövek érése kezdetén le szokták vágni és kévékbe kötve a sorok között megszárogatják; ezen eljárással a tengeri érését előmozdítani és a szárát etetésre értékesebbé tenni kívánják. Sziveskedjék kérem közölni: Van-e a félig száradt tengeriszár levágása befolyással a tengericsövek érésére és nem hátrányos-e a csövek kifejlődésére?

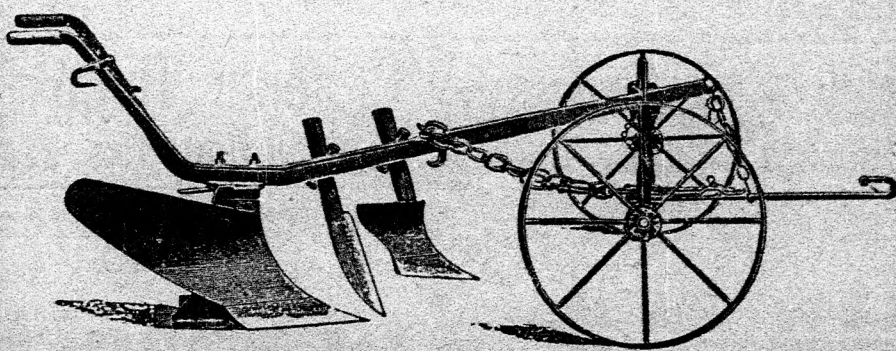
ACZÉL EKÉK

ajánlom a legjobban bevált szerkezetű teljesen aczél anyagból, pánczél aczélkormányokkal, tégelyaczélból készült ekefejjel EGYES EGYETEMES és TÖBBVASU EKÉIMET, valamint talajmivelő eszközeimet TELJES SZAVATOSSÁGGAL olcsó ár és kedvező feltételek mellett

BÄCHER RUDOLF

KIZÁRÓLAGOS
ÉKEGYÁRA

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 68. SZ.
Magyarországi vezérképviselő: SZÜCS ZSIGMOND.

Tápanyagtartalmára nézve a korábban levágot szár értéke arányban áll-e a csövek fejlődésére nézve okozott, esetleg káros behatással?

552. kérdés. Egy könyvből olvastuk, hogy 100 kg. leőrölt állati csont keverve 100 liter víz és 43 kg. kénsavval, mely keverék néhány napig emésztendő és a belőle nyert pép 3-4-szer annyi gipszporral keverendő, használható szuperfoszfát-mütrágyát szolgáltat s kataszteri holdanként hány kg. használható belőle?

Feleletek.

Zöldtrágyázás. (Felelet az 547. sz. kérdésre.) 1. A luczerna és lóhere őszi vetésére nézve részletes felvilágosítás jelent meg ezen lap július 13-iki (55. számú) levélzsekrényében és e részben az ott elmondottakra utalok.

2. Ami a zöldtrágyázást illető kérdést illeti, arra a levélzsekrény keretében részletes választ adni lehetetlen. Alkalmilag egy külön cikkben fogok erről részletesen írni. Másrészt nem adhatnék szakszerű választ azért sem, mert a kérdésben nem történik említés, hogy kérdéses birtok mely megyében fekszik s milyen talajjal rendelkezik, ezek pedig a zöldtrágyázás okoszerű alkalmazásánál lényeges dolgok. Miután kérdéstevő a zöldtrágyázással rendszeresen óhajtaná foglalkozni s így bővebb ismeretekre lenne szüksége, ajánlanám Cserháti Sándor „Növénytermesztés” című munkájának beszerzését, melynek I-ső kötetében a zöldtrágyázás elmélete és gyakorlata részletesen van leírva.

Szuperfoszfát és Thomassalak együttes használata. (Felelet az 548. sz. kérdésre.) A szuperfoszfátot a Thomassalakkal együttesen alkalmazni nem célszerű, mert a Thomassalak mesze a szuperfoszfát foszforsavát megköti, miáltal az oldhatóságát veszíti.

Mint hogy azonban a szóban forgó talajon a Thomassalak a tapasztalás szerint nagyobb termék-eredményt ad a szuperfoszfátnál, ez utóbbit is alkalmazni nem szükséges. Elég lesz ha a Thomassalakat valamivel bővebben szórja el és pedig 4-8 héttel a vetés előtt, akkor a kikelésig válik annyi foszforsav oldhatóvá, amennyire a fiatal növénynek szüksége van s vetése foszforsavban hiányt szenvedni nem fog.

Ajánlanám ezen talajon a meszezéssel is próbát tenni, mert a leírásból úgy látszik, hogy az igen hasznos lehet. Kosutány.

Takarmányrépa lelevelezése. (Felelet az 549. sz. kérdésre.) Rendes körülmények között a takarmányrépa leveleinek részbeni leszedését, amint ez különösen kisebb gazdaságokban szokásban van, helytelen eljárásnak kell tekintenünk, mert hiszen a répa levele az, mely a répát nagyra növeszti s benne táplálékanyagokat raktároztat. Más elbírálás alá kell azonban vennünk a lelevelezést, mikor ilyen abnormis száraz és takarmányzúkö évről van szó. A nagy szárazság következtében a répa amugy is apró, leveleinek egyrésze, különösen az alsó levelek megsárgultak, megfionnyadtak, jelölül annak, hogy a talaj víztartalma, a nagyobb-számu levelek életben tartására sem elegendő.

Ilyen kivételes esetben tehát nyugodtan leszedhetjük a répa alsó leveleit; ezzel biztosítunk némi időközi takarmányt, a répának pedig nem igen ártunk, mert az alsó levelek a talaj száraz volta miatt ugyanis idő előtt tönkremennének. Ezt azonban nem szabad szabálynak, csakis az időjárás okozta kivételnek tekinteni.

Takarmányzállítási kedvezmény. (Felelet az 550. sz. kérdésre.) Az ország határától legalább 50 km.-re fekvő magyarországi vasuti állomásokra szállítandó állattenyésztéssel foglalkozó gazdák részére szállítandó széna- szalma- és szecsaküldeményekre a viteldijnak legalább 10,000 kg.-ért való fizetése mellett a m. kir. államvasutak vonalain a II. kivételes díjzabás tételei engedélyeztetettek a takarmányhiányra való tekintettel.

Tengeri-czimerének levágása. (Felelet az 551. sz. kérdésre.) A tengeri-czimerének levágását rendes körülmények között nem ajánljuk, mert ha tulkorán és nagyobb számu levél eltávolításával történik, akkor a kukoricacső fejlődésére hátrányos hatást gyakorol. Ha ellenben a kellő körültekintéssel járunk el, akkor a czimer eltávolítása kárrel járni nem fog, a levágott czimerrészek pedig jó takarmányt fognak adni.

A tengeri-czimerének eltávolításánál két eljárás alkalmazható. Az egyik szerint a tengeri-czimerét az elvirágzás után azonnal levágják, de csakis a czimerét, a legfelső 1-2 levéllel. Ebben az esetben a tengericső fejlődése kifogástalan lesz, amint ez Wollny német tanár irányú összehasonlító kísérleteinél kitűnt. Ha azonban ebben az időben a czimert nagyobb számu levéllel távolítjuk el, akkor ez a cső kifejlődésére már hátrányos befolyást gyakorol, mert hiszen a nagyobb számu levél eltávolításával megfosztjuk a csöveket tápláló szerveik egy részétől. A tengeri érse fele, vagyis amidőn már a kukoricaszemek ki vannak fejlődve s azoknak már csak érnők (de nem fejlődniök) kell, a tengeri-czimerének levágása, a felső 3-4 levéllel együtt, hátrányos hatást a tengericsőre nem gyakorol és a tengeri érését tényleg siettet. A levágott leveles czimer pedig igen jó takarmányt szolgáltat, aminek különösen az idei takarmányzúkö esztendőben nagy jelentősége van.

Szuperfoszfátkészítés házilag. (Felelet az 552. sz. kérdésre.) A házilag való szuperfoszfát-készítést egyáltalában nem ajánlom, mert az rendszeren többbe jön, s még sem olyan jó, mint amelyet valamely gyártól vásárolnak, mert megfelelő keverőgépek nélkül a csontlisztet teljesen feltárni nem lehet. Azután könnyű azt írni „100 kg. leőrölt állati csont”; hogy és mivel őrli meg a csontot? A csontokat előbb antoclovokban göznyomás alatt a csontsirtól és csontenyv nagy részétől meg kell szabadítani, mert különben nem őrli meg. Van-e antoclovjuk? A kénsavval való bánás sem olyan nagyszerű, mert az mindent megmar. Tudnak-e vele bánni? vannak-e hozzávaló eszközök? Végül ha azt a pépszerű szuperfoszfátot 3-4-szer annyi gipszporral keveri, olyan szuperfoszfátot kap, melynek oldható foszforsavtartalma csak igen, csekély 4-7%. A kénsav is többbe kerül a gazdának, mint a gyárosnak. Azért legjobb a csontokat eladni, s ennek árához hozzátenni a szükséges kénsav és a gipsz árát, azután kész és jó minőségű szuperfoszfátot hozatni érte, s akkor legalább sem baj, sem vesződség nem lesz vele.

Kosutány.

Kendertermesztésünk fejlesztése.

Évtizedek nehéz munkája után végre mégis dülöre juthat kendertermesztésünk fejlődése.

A kendertermesztés és a lentermesztés közgazdasági horderejének nagy jelentőségét a „Köztelek” hasábjain idáig is több ízben olvastuk s végre is győzött a közkiváncsolom.

Bodola, Bakay, Narbut, Luft, Salzer gyakorlatilag igyekeztek a kendertermesztést hazánkban fejleszteni. Az általuk elért sikerek azonban nem állottak arányban ezen nagy horderejű országos és közgazdasági ügy eredményeivel.

Működésük eredményeiből meg kell állapítani, hogy fáradozásaik nagy részben meddők maradtak, országos szempontból tekintve, mert a kormány vezető beavatkozása helytelen irányból indult ki; így fejlődött ki egy cél-tévesztett protekció káros hatása az országos természet hátrányára. Másrészt a természetök érdekei alig vétettek komolyabban figyelembe; s végül az üzleti és jövedelmezőségi szempont annyira figyelmen kívül maradt, hogy az azelőtti kendertermesztés, mely népünk számtalan vidékén nemcsak ruházatát adta jó minőségben és olcsón, hanem gazdasági zsák, ponyva stb. szükségleteit is kiadta, ezenkívül még háziipari igényeit is szolgálta, — hanyatlott.

Pénzügyi szempontból nem annyira a bevételek szaporítása, mint inkább a sűrűn ismétlődő kiadások megtakarítása miatt birt a kendertermesztés hazánkra kiváló fontossággal. Amióta azonban az osztrák és német textil-gyáripár a pamutfélék s a gyapot bevonásával egy hasznos, jó kereskedelmi árut a „sifonban” állított elő, olcsóbb áraival versenyt támasztott a kendernek és lennek; éppen ezen időtől fogva tapasztaljuk, hogy népünk ezen hitványában előállított „sifonok” és vászonhamisítványok használatával nemcsak rongyos lett ruházatában, hanem éppen mert ezen vászonárak tartóssága az igényeknek meg nem felel, szükségleteire aránytalanul sok készpénzt fordítani és kiadni kényeszerül.

Ez nem éppen csak a mai megfigyelés eredménye, mert a vászon és pamut-szövetfélék gyártása sem mai keletű. Hatása így kétszerezesen végzetes.

Az ország nagy kárára jött egy korszak, melyben a „kulturberek” egyoldalúsága érvényesült s teljesen helytelen szempontból a kender áztatását a lehetetlenségre szorították. A várt eredmények a vízhasználat szempontjából nem érvényesültek, mégis egy országos fontosságú, nagyjelentőségű természeti ágat akasztottak meg továbbfejlődésében és a nép széles rétegeinek sok milliójába került ezen szerencsétlen állami beavatkozás.

A kisebbség érdeke érvényesült így egy több millióra menő munkásnép nagyobb és

≡ Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ≡

az országszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidő szerint 15-féle nagyságban különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról 2378 szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. Hódmező-Vásárhelyen. Sürgőnczim: Kalmár-rostagyár.

országos kereseti és közgazdasági érdekeivel szemben.

Alig van nehezebb, hálátlanabb feladat és munka, mint egy meglévő, bármennyire is téves vagy hibás állapotot megkorrigálni.

Hogy ezen törekvés mégis eredményre vezetett, elismerésünket kell kifejezni földmivelésügyi volt és mai miniszterünknek, akik a kender- és lentermesztés tarthatatlan állapotait megfigyelve, újabb felkarolására államférfiúi széles látókörrel vállalkoztak szellemi, erkölcsi és pénzügyi eszközeikkel.

Időközben a textilipar világszerte óriási fontosságot nyert éppen a népek millióinak ruházata szempontjából. A nyersanyag azonban annyira kevés a szükségletek kielégítésére, főleg amidón a gyapot feldolgozása tökéletesült, hogy nemcsak a jutta, a kókuszhaj, hanem más, még értéktelenebb, sőt meg nem engedett árukkal keverve hamisítják ezen árukat is, mely kevésbé értékes gyapot ára is egészen megközelíti a kender és len árait, holott belső értéke és tartóssága messze elmarad a kender és lentől.

A nyersanyag termesztése azonban bizonyos égaljhoz és talajhoz van kötve, így — amint a világtermesztés igazolja — csakis korlátolt mértékben történhet.

Kenderfélékben főtermesztő: Oroszország, mely egymaga mintegy 5—6 millió mázsa kendert termeszt 166'16 millió korona értékben, míg lenkivitele is meghaladta a 282 millió mázsa értékét. Olaszország mintegy 200 millió korona értékű kendert termeszt.

Kivételre mintegy 500—600 millió korona áru kerül az európai forgalomban.

Az orosz-japán háború folytán, mely előreláthatólag hosszabb ideig fog eltartani, az oroszországi kendertermesztés csorbát szenved, azaz a forgalomból kiesik. Ezen hiányt pótolni és kitűnő kenderünkkel a világpiacot meghódítani: a kellő pillanat elérkezett. Mindenki előtt világosan áll, hogy ilyen körülmények között Magyarországon a kendertermesztést felkarolni és fejlesztésére áldozni és befektetéseket tenni, különösen érdemes, sőt kecsesítő; annál is inkább, mert a ma tapasztalt országos szárazság idejében a kender és len már learatva, illetve nyüve lévén, a más terményeinkben szenvedett kártól ez mentesíti a gazdát.

A kender a munkásnép szociális viszonyát megjavítani egyenesen hivatott, mert ennek kidolgozása éppen télen és tavasszal a népnek állandó munkát és keresetet biztosít, s ezáltal a munkásnépet a munkaadó iránt lekötelezi, hozzá közelebb viszi; kereseti viszonyait pedig hatalmasan megjavítja.

A termesztő gazdára nézve a kender olcsó és hatalmas jövedelmi forrássá lehet.

Mezőhegyesen pl. 1885—1886—1887-ben a buza bruttó jövedelme volt: 45 frt 55 kr., 44 frt 80 kr. és 54 frt 47 kr.; a kukoriczázé: 37 frt 77 kr., 32 frt 30 kr. és 26 frt 92 kr.; a cukorrépázé: 91 frt 35 kr., 75 frt 40 kr. és 71 frt 72 kr.; a dohányé: 114 frt 45 kr.; 79 frt

20 kr. és 103 frt 39 kr.; míg a kenderé: 162 frt 45 kr.; 144 frt 65 kr. és 139 frt 14 kr., vagyis a kender a buza bruttó jövedelmét meghaladta: 117 frt 90 kr.-ral, 103 frt 85 kr.-ral és 83 frt 67 kr.-ral. Öt évi átlagban 1890-től 1894-ig, a kender 47 métermázsas köröt termelt Mezőhegyesen az ottani buzatalajon. A művelési költség tett 47 frtot, vagyis métermázsánként 1 frtot. Komádiban azonban — nem jobb talajon — 70 métermázsas átlagtermést értek el és Beregmegyében 22% rostot nyertek legújában.

Ezen eredmények tehát nagyban fokozták a kendertermelés jövedelmezőségét, mivel az eddigi 40—47 métermázsas termés szemben a 70 métermázsas termés áll előttünk, s az eddigi 16%-os rostnyeréssel szemben 22%, úgy, hogy míg kat. holdanként a 47 métermázsas körötermés mellett 16%-kal összesen 7'32 métermázsas rostot nyertünk, addig a 70 métermázsas körötermés a 22% rosttartalommal már 15'40 métermázsas rostot ad, métermázsáját 25 frttal számítva, nyerünk tehát első esetben 183 frt bevételt, a második esetben pedig már 385 frt bevételt.

Ha ebből a 47 frt művelési költséget levonjuk, marad 136 és 338 frt bruttó jövedelem, a fentebbi mezőhegyesi 139 és 162 frt-os jövedelemmel szemben; vagyis ha a kendert a neki megfelelő talajon természetjük, az eddigi 136—139 frt-os bruttó jövedelem felül: még 200 frt több bevételt érhetünk el, a tényleges termesztési adatok alapján. Ezért lehet a kendertermesztés hatalmas jövedelmi forrása sok magyar gazdának.

A 70 métermázsas körötermést elérni nem nehéz, csak vesse minden gazda a kendert oda, ahová az való, t. i. ne az eddigi buzatalajokba, hanem a televényes korhanytalajba, ahol a buza úgy sem terem, csak a kapás gaz és áruva, amilyen talajunk Magyarországon a Tisza mentén az ármentesített mély és kövér részein rengeteg mennyiségben áll rendelkezésünkre, nemkülönben az ecseদি lápon, az ezernyi mocsárban, a Fertő és Balaton, éppen úgy a Duna mentén is mintegy 3—4 millió kat. holdban.

Ilyen buja, a dudvát nagyon megtermő talajon a kender valóságos kultúrnövény, mert a kapástól eltekintve, egyetlen növényünk sem bír ottan a dudvával megbirkózni, csupán a kender.

Ezeknek előrebocsátása után méltányolhatjuk csak igazában a földmivelési miniszter urnak ügybuzgóságát, melylyel a kendertermesztés ügyét a maga részéről felkarolta, nagyobb összegű állami segínyt a termesztés emelésére biztosított és a termesztés előmozdítására az OMGE. közreműködését is igénybe vette. Ennek nyomán jelent meg a „Köztelek” 56. számában, folyó év július hó 16-án Forster Géza igazgató felhívása a kendertermesztő szövetségek alakítására.

Eme felhívás alapján bátorkodom az általam ismert vidéken, a Tisza mentén stb. és már ottan általam jó eredménnyel bevezetett kendertermesztés eredményeire támaszkodva, gazdatársaimnak a kendertermesztés felkarolá-

sát és mint egyik legjövődélmezőbb termesztési ág beillesztését gazdasági üzemünkbe ajánlani.

A főkéllék az, hogy az egyik vidék gazdái lehetőleg 500 kat. hold termesztését biztosítsák azon czélból, hogy ennek fel- és kidolgozására a közös áztató medencék és kikészítő telepek nagyobb befektetése együttesen és hosszabb időre biztosítva legyen.

Rendkívüli haladásnak tarthatjuk azon eredményt, hogy földmivelésügyi miniszterünk — indokolt felterjesztésemre — az eddig megszabott állami támogatáson túl is hajlandó egyes indokolt esetekben a közös áztató és kikészítő telepeket segílyezni — és előmozdítani.

Az OMGE.-nek pedig rendkívüli érdeme, hogy a kikészített kender értékesítéséről is előre gondoskodott, szerződve egyik legnagyobb czéggel, mely a kenderre és lenre a megfelelő előlegek megadását biztosította.

Midőn tehát a sikeres termesztésnek és értékesítésnek minden feltételével rendelkezünk, tisztán a magyar gazdák feladata a mai nehéz viszonyok leküzdésére — a kínálkozó legkedvezőbb alkalmat megragadni — a magyar kitűnő kender és lennel nemcsak hazai szükségletünket ellátni, hanem a világpiacra is termesztetni.

Löherer Andor.

Mezőgazdasági és ipari kiállítás Hódmezővásárhelyen.

A hódmezővásárhelyi mezőgazdasági és ipari kiállítást vasárnap, a hó 14-én délelőtt Lukács György dr. főispán, a kiállítás védője nyitotta meg az evangélikus református főgimnázium udvarán. A megnyitáson jelen voltak Csoka József osztálytanácsos a kereskedelemügyi és Károly György akadémiai professzor a földmivelésügyi miniszter képviselőjében, Jeszenszky Pál, az OMGE. részéről, Gelléri Mór királyi tanácsos és Thék Endre az országos iparegyesület, a szegedi kereskedelmi és iparkamarát Szarvady Lajos elnök és Szabó Gyula titkár képviselték. Ott voltak még Cicatricis Lajos csongrádvármegyei alispán, Gaál Endre és Bokor Pál tanácsosok Szegedről, Juhász Mihály kir. tanácsos, vásárhelyi polgármester, Ákos Arnold iparfelügyelő; az igazgatóság tagjai közül Bauer Gyula, Bereczk Pál, Borsos József, Fery Antal, Feiner Mór, Konez Pál, Szahmáry Tihámér, Szeless János, ifjabb Szilágyi Gyula, továbbá Gonda Albert, Vékony József, Tokody Ferencz, Nemeth Pál gazdasági egyesületi titkár stb.

Szalay József dr., a kiállítás elnöke üdvözölte a főispánt, kérve, hogy nyissa meg hivatalosan a kiállítást. Lukács György dr. főispán erre remek beszédben fejtegette a kiállítás hasznát, gyakorlati czélját. Helyesen mondta, hogy nem a föltűnés, a tündöklés vágya hozta létre ezt a kiállítást, hanem az a czél, hogy közel hozza egymáshoz a termesztőt és a fogyasztót, hogy a nagyközönség lássa, hogy szükségletét beszerezheti idehaza, hely-

Gyar: NYERGES-ÚJFALU (Esztergom.)

Hatschek Lajos szabadalma.

Eternit-Pala

(Azbeszt-Cement-Pala).

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tüzálló tetőfedőanyag.

KÖZPONTI IRODA: ETERNIT-MŰVEK HATSCHÉK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 33.

Sürgönczim: Eternit Budapest. Telefon 12—92.

Kimerítő értesítés!

ben és jóra való magyar iparostól és nem szükséges ezért idegenbe mennie.

Az ünnepi megnyitó után a főispán és kísérete bejárta a kiállítást, megnézték mindent és nem fukarkodott elismerő, buzdító és bátorító szavakkal. Egy órákor nagy lakoma volt, amelyen nem volt hiány felköszöntőkben. Az elsőt Lukács György dr. főispán mondta a királynak; felköszöntötték ezután a főispánt, a polgármestert, a miniszteri képviselőket, a vendégeket, stb. A lakomáról üdvözlő táviratot küldöttek Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternek Marienbádba és Tallián Béla földmívelésügyi miniszternek Török-Kanizsára.

A kiállítás megtekintésére a szegedi gazdák vasárnap, a szabadkaiak hétfőn külön vonatokon érkeztek. Ugyancsak hétfőn érkezett Hódmezővásárhelyre Zsúszky Mihály államtitkár is, ki Szalay József kiállítási elnök és Juhász Mihály polgármester kalauzolása mellett bejárta a kiállítás területét.

A vasárnap megnyitott hódmezővásárhelyi kiállítás úgy a város közönségének, mint a közel vidék népének életében nagy jelentőségű, értékében és kihatásaiban szinte páratlan. Amit az ottani mezőgazdák, iparosok — üdvös versenyre kelve — szépet, hasznosat, tanulságosat termeltek, a kiállításon csoportosítva várják a bírálatot, az igazságos ítéletet. Ez a bírálat, ez az ítélet csak elismerő, csak dicsérő lehet. Adja Isten, hogy az elismerés és dicséret a magyar gazdák és iparosok számára, okulására és további gyarapodására vezessen.

Régi dicséret illeti a tiszta magyar nép nagy értelmi képességét, iparkodását, szorgalmát, takarékoságát, mégis szomorúan tapasztaljuk, hogy eddig hiányzott a vezető kéz, mely a nép eme nagy erőnyeit összesítse, az erőket tömörítse és arra a helyes utra terelje, ahol a széttagolt termelő erő hatalommá válik és különösen a vállalkozási kedvet föllendítse.

Ha körültekintünk a hódmezővásárhelyi kiállítás mezőgazdasági osztályában, ahol a magyar termelő erőnek annyi szép és hasznos különlegességét látjuk, akkor önkéntelenül arra gondolunk, hogy legfőbb czélunk a nyerstermény földolgozását és ennek így leendő értékesítését kellene kitzíteni.

Itt vannak például az alföldi magyarság *tésztaféléi*. Szépek és számos változatban készülnek a tarhonya-, csiga-, kockás tészta-, metélt- és laskafélék, ámde mindezt csak házi használatra. Pedig kéznél van a kitűnő és aránylag olcsó anyag: a liszt, a tojás, a víz, sőt pénz is van, csak a vállalkozó szellem hiányzik, hogy mindezt nagyban készítvén, a távolabbi, a külföldi piacon is értékesítsék.

Ugyanezt mondhatjuk a *gyümölcs-pálinká-ról* is. Vagyont szerezhetnének ezzel a hódmezővásárhelyi gazdák, ha a gazdák nem maguknak főznének jómínőségű pálinkát, néha háromfélét is, hanem a kistermelők közös üstben főznének egységes pálinkát és ezt vinnék piacra.

Különben is minden czikknél, a bornál, a gyümölcsnél, kendernél, lennél, tojásnál stb. az egységes típusra kell törekedni, mert csak az egyforma tömeges árunak van állandó és biztos kelete a piacon.

A *baromfitenyésztés* szintén fejlett Hódmezővásárhely környékén, itt azonban fontos a keltetőgép bevezetése, mert keltőstyk nem rendelhető minden időben, de csirkére az egész év folyamán folyton szükség van.

A mezőgazdasági osztályban a többi mezőgazdasági termény is szép minőségben szerepel. Nevezetes a *tejszövetkezet* kiállítása, mely élénk bizonyossága annak, hogy szövetekezés útján rövid idő alatt milyen nagy eredményeket lehet elérni.

Igen szép a *mezőgazdasági gépek* csoportja is, hol gyárosaink gazdag változatban mutatják be a legújabb szerkezetű eszközöket, szerszámokat és gépeket. A tehetős vásárhelyi gazdák bizonynyal fel fogják használni ezt a kedvező

alkalmat, hogy gazdaságaikat modern eszközökkel lássák el.

Megtekintésre érdemes az *iparkiallítás* is, mely igen czélszerűen és izlésesen van elrendezve. Ez a csoport teljesen gyakorlati, semmiféle különös dolgot nem kíván bemutatni, hanem csak a fogyasztók és vásárlók tájékoztatására kíván szolgálni, hogy mit, milyen minőségben hol kaphatnak.

A mezőgazdasági és ipari kiállítást kiegészíti a városházán rendezett *képzőművészeti és etnografiai kiállítás*.

Az időleges *alkalkiallításokat* pedig f. hó 20., 21. és 22-ik napjain rendezik.

Üdvözljük ez alkalomból a kiállítás fáradhatatlan tevékenységű rendezőségét, és kiállítóit, kiknek odaadó munkássága és áldozatkészsége tette ilyen szép sikerűvé ezt a kiállítást.

Isten áldása reájuk és a magyar gazdák és iparosközönségre! N. Z.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei	1355
Élelmiszerdrágulás	1355
Kendertermesztésünk fejlesztése	1359
Mezőgazdasági és ipari kiállítás Hódmezővásárhelyen	1360

Növénytermesztés.

Lábsó és denaturált marhasó mint műtrágya... 1357

Állategészségügy.

A sertésvész gyógyításáról... 1357

Levelszekrény... 1358

Vegyések... 1361

Takarmányinség enyhítése. — Személyi hírek. —

Kinevezések. — Gazdasági tudósítók. — Gyümölcskiállítás és vásár Budapesten. — Takarmányzállítási kedvezmény. — A Bácska komlótermesztése. — Ügetőversenyek Nagyváradon. — Öt kilós szőlős-kosarak. — A tejárának emelése. — Felhívás... 1362

Kereskedelem, tőzsde... 1362

Szerkesztői üzenetek... 1362

—

Takarmányinség enyhítése. A földmívelésügyi miniszter, a takarmányinség enyhítése czéljából a következő fölhívást intézte az összes gazdasági egyesületekhez:

A kedvezőtlen időjárás okozta takarmányhiány nagy veszéllyel fenyegeti az ország marhaállományát. Hogy a veszély mérve lehetőleg csökkentessék, kívánatos volna, hogy takarmányozók vidékről legalább a tenyészállatok egy része oly helyekre szállíttassék, ahol méltányos feltételek mellett kitelhelhető. Ezen törekvésben számítok a gazdasági egyesületek támogatására s abban a reményben, hogy ezen irányban való közreműködését hazafiai kötelességének fogja tartani, felkérem, tegyen hozzáam azáltal jelentést, hogy működése területén kik, hány darab marhát, mily feltétel mellett volnának hajlandók teletetésre átengedni, illetve elvállalni? Kelt Budapesten, 1904. évi augusztus hó 9-én. *Makfalvay* s. k. államtitkár.

Részünkről őszinte örömmel és elismeréssel fogadjuk a földmívelésügyi miniszter ezen kiegészítő intézkedését és fölhívjuk a gazdák közönséget, hogy szükség esetén annak hasznait igénybe vegye. Reméljük azonban, hogy ez csak egy közbevető intézkedés a takarmányinség enyhítésére vonatkozó ama nagyobb szabású akcióban, amelyben az erélyes intézkedések sorozatát csak ezentul várjuk.

Személyi hírek. A *Miskolcra* f. évi augusztus hó 17-én megtartandó országos sörárpavásáron az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet *Rodiczky Jenő* dr. igazgatóválasztmányi tag és *Jeszenszky Pál*, az OMGE. titkára képviselik.

Kinevezések. A földmívelésügyi miniszter kinevezte *Kern Hermann* növényélet- és kórtani állomási segédet a IX. fizetési osztályba. *Krolopp Hugó* növénytermesztési kísérleti állomási segédet a IX. fizetési osztályba, *Röszler Károlyt* és *Hankóczy Jenőt* a X. fizetési osztályba sorolt segédékké, *Flódera Sándort* segédvegyésszé, *Adorján József* segédvegyésszt pedig ugyanez állásában végleg megerősítette.

Gazdasági tudósítók. A földmívelésügyi miniszter *Róth János* nagysinki és *Knall Károly* harangkuti lakost Nagy-Küküllő vármegye nagysinki, *Kun Árpád* gyulamezői és váradi *Seabó János* csorvási lakost Békés vármegye orosházi, *Fejér Imre* kondorosi lakost Békés vármegye szarvasi, *Bitny Mihály* kapusi lakost Kolozs vármegye gyulai, *Z. Wagner János* kerekő-pusztai lakost Torontál vármegye törökbecsei, *Kögl Béla* német-écskai lakost Torontál vármegye nagybecskereki, *Kovács István* kisselmezi lakost és *Blábik Alajos* neezpáli lakost Turóc vármegye szentmártonblatniczai járásának, *Bagn Lajos* szombathelyi és *Czeke Gusztáv* köszegi lakost Vas vármegyében Szombathely, illetve Köszeg város, végre *Drotlet Henrik* nagyszebeni lakost Szeben vármegye Nagyszeben város háttárának a gazdasági tudósítói tisztéval bizta meg.

Gyümölcskiállítás és vásár Budapesten. Az Országos Kertészeti Egyesület Tallián Béla földmívelésügyi miniszter támogatásával szeptember 25-étől október 2-áig országos gyümölcskiállítást és vásárt rendez, melyre a nagyobb külföldi vevők is bejelentették érkezésüket. Az egyesület a vásár ügyében vasárnap, e hónap 14-én ülést tartott.

Takarmányzállítási kedvezmény. Az idei rendkívüli takarmányhiányra való tekintettel a cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasut az ország határától legalább 50 kilométerre fekvő magyarországi vasuti állomásokra szállítandó erőtakarmányra — a szalastakarmányra már engedélyezett kedvezményen kívül — még a következő messzemenő fuvardíjmérséklést engedélyezte: 1. Tengeri-, bükköny-, gabonaaj, (konkolyozó hulladék), korpa-, olajpogácsa-, árpadara-, kukoriczadara- és malomkonkolyküdemények után a C. osztály díjtételeit; 2. mindennemű moslék- (pálinka-, nedves, száritott és örölt moslék is), szörplé- és takarmányrépaküdeményekre pedig az I. kivétel díjszabás díjtételeit. E kedvezmény augusztus 10-étől visszavonásig, de legkésőbb ez év végéig érvényes. A kedvezményt csak állattenyésztéssel vagy mezőgazdasággal foglalkozó gazdák vehetik igénybe, még pedig az OMGE., illetve vidéki gazdasági egyesületek részéről kiállított igazolvány alapján.

A Bácska komlótermesztése. Az utolsó pár év biztos kelendősége és tisztessége áralkulásának eredményeként a vármegyei gazdasági egyesület által beszerzett adatok tanúsága szerint erősen föllendült Bácskában a komlótermesztés. Míg 1901-ig 9 községben 29 termesztőnek 54 kat. holdon volt komlóskertje, addig 1903 végén 343 termesztőnek már 244 holdon volt komlósa 17 községben. Szamba vége az 1904 tavaszán eszközölt új telepítéseket is, ugy most 34 községben 408 termesztőnek 457 kat. hold komlóskertje van. Egy kat. hold átlagos telepítési költsége 954 kor. volt, évi költsége 209 kor; egy kat. holdon termelt átlagban 540 kilogramm (maximum 800 kgr.), s 100 kilogramm komlóvirág ára átlagban 222 koronát (maximum 380 kor.) tett ki. Ezen számok viszonylatából ered, hogy a bácskai komlótelepek összes telepítési költsége 435,978 koronára rugott, egy évi termése lett 2467 mm. s ennek nyers értéke 547,674 korona, amiből leszámítva a 95,513 korona évi költséget, ugy a 435,978 korona haszon. A folyó 1904. évre várható (az új telepeket nem számítva) 1200 q. termés s ha az értékesítési árnak 200 koronát veszünk, ugy az idei komlójövedelem 240,000 korona lesz. Sok ily eredményt a gazdáknak!

Ügetőversenyek Nagyváradon. A Bihar-megyei Gazdasági Egyesület szeptember hó 16-án ügetőversenyeket rendez kettős- és egyes-

fogatok részére. Összesen 5 verseny lesz 2500—5000 m. távolságra 450—700 K. értékű első díjakkal. A nevezési zárlat f. évi szeptember hó 6-ika. A nevezések *Weingürtner* Andor egyleti titkárhoz, Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 4. sz. intézendők, akitől a részletes program is beszerezhető.

Öt kilós szőlős-kosarak. Az állami segélyezett *kökényesi* kosárfonó-telepen (u. p. helyben) 4—5000 darab szőlős-kosár vár eladásra. Darabja 24 fillér ott helyben. A szállítás a telepről Taraczközre, hol vasútra adható, ezrenként 4 korona; a vasúti szállítás — engedélyezett árkedvezményvel — bárhova is ezrenként 8 korona 78 fillér s így 1000 darab kosár vétel és fuvardíja 36 koronába és 78 fillérbe kerül bármely hazai, állami vagy állami kezelés alatt levő vasúttalomon. *Megrendeléseket elfogad a telep vezetője Kökényesen vagy az iparfejlesztő-bizottság Múramarosszigeten.* A kosarak kifogástalan fehér vesszőből fontak, erősek, lapos födéllal ellátottak, tehát szállításra igen alkalmasak, nemcsak szőlőnél, de bármely gyümölcsfajnál is.

A tej árának emelése. Bécsből jelentik: Alsó-Ausztria, Felső-Ausztria, Morvaország, Szilézia és Magyarország több száz tejtermelője gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy 1904 szeptember 15-től 1905 május 14-ig a tejárakat négy fillérrel és 1905 május 15-iktől kezdve három fillérrel literenként fölemelik. A tejtermelők érdekeinek megővésére állami bizottságot választottak Bécs székhelyűl.

Felhívás. Az *erzsébetvárosi* (Nagy-Küküllő-megye, Erdély) huszárskadron szept. 1-től *szalmaszükségletét* fedezni kívánja. A szükséglet évenként 1000 mm. Felhívjuk azon tisztelt gazdátársainkat, kiknek eladó szalmakészletük van, hogy ennek eladására vonatkozó feltételeiket, az ár és szállítási mód megjelölésével közvetlenül az eskadron parancsnokságával közölni sziveskedjék.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(*Guttman és Wahl* budapesti termény-bizományi cég jelentése.)

Budapest, 1904 augusztus 13.

Az időjárás a lefolyt hét folyamán annyiban volt valamivel kedvezőbb, hogy a rekkenő hőség és szárazság alábbhagyott. Az ország több részében bőségebb csapadék volt és ahol az bekövetkezett, a tengeri, kapás- és gumónövényekre igen jótékony hatással volt. Kíváncsot volna csak ha az esőzések jelentékenyebbek és az egész országra kiterjedők volnának, hogy egyrészt a még fejlődésben lévő növényzetnek hasznára lehessen és a mezei munkálatok is megkezdhetők legyenek. A vizállás tovább is a képzeltet legalacsonyabb, a mellékfolyókón a hajózás teljesen szünetel és a Dunán is nagyon meg van nehezítve. A takarmányhiány már most válik érezhetővé és Románia kivélti tilalmához Szerbia, utóbb a magyar kormány is csatlakozott. Az osztrák-magyar vámhatáron át — árpán kívül — az összes takarmánycikkek kivételé el van tiltva.

A külföldi piacokon a múlt heti szilárd hangulat folytatódik és az árak emelkedők, mi mellett a forgalom is megélénkült. Amerikában gyengébb termésbecslések és a tavaszi buzaterületekről beérkezett kedvezőtlenebb jelentések hatottak szilárdítól. A spekuláció nagymérvű vételeket eszközölt, amelyekhez az outsiders vásárlásai is járultak. Az árak gyorsan emelkedtek és körülbelül 10—12 centtel magasabbak a múlt hétkénel. Brown, a newyorki tőzsde statisztikusa a várható összes eredményt búzában, augusztus elsejei kelettel, 605.939.000 bushelre becsüli, ami a múlt hó elsejei állapothoz képest 58.208.000 bush. csökkenést jelent. A látható készletek, gyenge hozatalok és jobb exportkereslet mellett apadást tüntetnek fel. A hét vége felé hirtelen lanyhulás állott be és a jegyzések ismét visszaestek, úgy, hogy az árelőny nagy része ismét elveszett. Angliában az irányzat ugyancsak szilárd volt, az árak úgy a határidő-, mint a készáru-piaczon emelkedők voltak, habár felemlítendő, hogy a vételkedv nem volt túlságosan élénk és a fogyasztás inkább tartózkodó maradt. A francia piacokon állandóan szilárd volt a hangulat és a javulás normális módon folytatódott, annál inkább, mert hebizonyosodik, hogy a terméshozamot tubbecsülték. Németországban a jegyzések kezdetben lanyhák voltak, tekintettel arra, hogy az időjárás megfelelő és a kínálat jobb volt. A tengerentúli jegyzések hatása alatt a hangulat később azonban szilárdra for-

dult és az árak a múlt heti nivón zárulnak. A többi kontinentális piacokon az irányzat tartósan szilárd és a forgalom is kedvezőbb.

Nálunk az időjárás változása az irányzat ellanyhulását eredményezte, mely azonban csupán kenyérmagvakra vonatkozik, takarmánycikkek jó érdeklődés mellett szilárdak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza a hét elején még emelkedő irányzatban indult. A határidőpiac szilárdan alakult és malmaink, melyek egyébként az egész héten át a határidőpiac alakulása szerint igazodtak, élénk keresletet tanúsítottak. A belföldi kínálat állandóan gyenge lévén, így ismét külföldi (román és szerb) buzákat találtak jelentékeny mérvben gyors elhelyezést, melyek részben vasuton szállítva érkeznek fel. A szilárd irányzatot azonban hamarosan visszaesés váltotta fel, mert a beállott esőzések folytán a határidőpiac lanyhára fordult. A malmok így ismét tartózkodók lettek és tetemesen gyengült vételkedv mellett az árak erősebb mérvben csökkentek s az árvesztés körülbelül 40 fillért tesz ki. Az össz-forgalom e héten körülbelül 200.000 mm.

Rozs kezdetben a múlt heti árakon jegyzett. A kereslet ugyan gyengébb volt, de a tulajdonosok is tartózkodók voltak és olcsóbb árak mellett nem voltak hajlandók eladni. Később a kínálat azonban sűrűsöbbséggel jelleget öltött, míg most a vevők — a visszaesett buza-jegyzésekre való tekintettel is — lettek tartózkodóbbak és olcsóbb árakat kínáltak. A tulajdonosok kényszerülve is voltak ehhez alkalmazkodni és így a jegyzések a múlt héthez viszonyítva körülbelül 30 fillért veszítettek. Budapesti paritásra 15.60—16 — K.-ig jegyzünk.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) gyengén van kínálat, míg a kereslet úgy a gyárosok és hízalók, mint a szeszegetők részéről tartósan kedvező. Az árak így fokozatosan emelkedtek és körülbelül 1 koronával magasabbak. Helyben 15 kor.-ig fizetnek. Maláta- és sör-árpákban állomásokon átveve a forgalom továbbra is csak minimális. Külföldi kereslet teljesen hiányzik és ami kisebb mennyiségekben mégis elkel, csupán a belföldi fogyasztásnál talál elhelyezést. Aránylag jobb figyelemmel csakis jó felvidéki merkantil áru találkozik, mely 14.60—15.50 K. között talált elhelyezést. Aránylag jobb figyelemmel csakis jó felvidéki merkantil áru találkozik, mely 14.60—15.50 K. között talált elhelyezést. Finom árúért 16.50 k.-ig fizetnek. Jobb tiszavidéki árban volt némi forgalom 14—15 K. árak mellett.

Zab csak gyengén volt forgalomban. A kínálat mérsékelt, de a kereslet is szűk keretben maradt meg. Az árak e mellett keveset változtak és ó-árúért 14.80—15.20 K. között fizettek helyben. Uj-zab is már bővebben akad; az új termék színe világos, de minőségre könnyű. Helyben 14.50—14.70 K. között jegyzünk.

Tengeri nagybárra csak a vidékre való szállítás céljaira volt forgalomban és jegyzése a határidő tengeri alakulásához simul. Kocsiba téve így 14.50—15.20 K.-ig fizettek helyben. Szeszyárosok készletekkel el vannak látva és így alig vásároltak.

Napijelentés a gabonafizletről. 1904. augusztus 16.

Ma az üzlet irányzata, a magasabb amerikai árfolyamok hatása alatt, szilárdan indult, délfele azonban a hangulat lanyhábbá változott.

Készbuza a malmok mérsékelt vételkedve és ugyanoly kínálat mellett, eleinte szilárdab hangulatot követelt, később azonban néhány fillérrel olcsóbbodott. Elkelt összesen mintegy 20.000 métermáza.

Rozs csendesebb, azonnal szállítva, helyben és helybe i egyenértékben 15.80—16 koronáig értékesíthető.

Takarmányárpa szilárdab, azonnali átvételre, helyben és helybeli egyenértékben 14—15 koronáig talál vevőre.

Sörárpa elég jó kínálat mellett, mérsékelt forgalmat ér el és elkelt többek között a mai tőzsdén debreczeniárpa 8.20 koronájával Budapest egyenértékére. A szombati bécsi tőzsdén a következő magyarországi származékokban kötetett üzlet:

16.60 koronájával Gyöngyösön vasúthoz szállítva,	
16.50 " " " " " "	Ipolyvágyon " "
15.50 " " " " " "	Körtvélyesen " "
15 " " " " " "	Pozsonyban " "
15.10 " " " " " "	Ipolyvágyon " "

Kivételre igen csekély a kereslet.

Zab ártartó, helyben, azonnal átvéve 15 koronáig jegyez, minőség szerint.

Tengeri irányzata az élénkülő kereslet folytán nagyon szilárd, azonnal szállítva, Budapest kocsira rakva 15.20 koronáig fizetnek. Vidéken e cikkben egyáltalán alig van kínálat.

Repce szilárd, helybeli egyenértékben, azonnali szállítás mellett 23 koronáig adható el. Kínálat igen csekély.

Mák csendesebb, állomáson átvéve 56 koronáig jegyez.

Ma délelőtt a következő készárukötések jegyzettek hivatalosan:

Buza. Tiszavidéki: 400 mm. 81 k. 22 K. 20 f., 100 mm. 82 k. 22 K. 10 f., 200 mm. 81.5 k. 22 K. 20 f., 300 mm. 81.5 k. 22 K. 10 f., 250 mm. 81.5 k. 22 K., 400 mm. 81 k. 22 K. 05 f., 400 mm. 81 k. 22 K., 500 mm. 81 k. 22 K., 400 mm. 81 k. 22 K., 100 mm. 81 k. 22

K., 300 mm. 81 k. 22 K., 100 mm. 81.5 k. 22 K., 100 mm. 81 k. 22 K., 400 mm. 81 k. 21 K. 95 f., 1000 mm. 81 k. 22 K. 100 mm. 81 k. 11 K. 90 f., 300 mm. 81 k. 22 K., 700 mm. 81 k. 21 K. 75 f., 150 mm. 81 k. 21 K. 80 f., 100 mm. 81 k. 21 K. 70 f., 100 mm. 81 k. 21 K. 60 f., 100 mm. 81 k. 21 K. 75 f., 100 mm. 81 k. 21 K. 80 f., 100 mm. 81 k. 21 K. 80 f., 100 mm. 81 k. 21 K. 80 f., 200 mm. 80.6 k. 21 K. 80 f., 400 mm. 80.6 k. 22 K., 200 mm. 80.5 k. 21 K. 60 f., 1500 mm. 80.5 k. 21 K. 80 f., 100 mm. 80.5 k. 21 K. 60 f., 100 mm. 80.5 k. 21 K. 70 f., 100 mm. 80.5 k. 21 K. 60 f., 100 mm. 80 k. 21 K. 60 f., 100 mm. 79.5 k. 21 K. 60 f., 100 mm. 80 k. 21 K. 60 f., 100 mm. 79 k. 21 K. 60 f., 200 mm. 80.5 k. 21 K. 80 f., 100 mm. 80.5 k. 22 K., 600 mm. 80 k. 22 K., 200 mm. 80 k. 21 K. 90 f., 100 mm. 80 k. 21 K. 85 f., 200 mm. 80 k. 21. 80 f., 400 mm. 80 k. 21 K. 80 f., 400 mm. 80 k. 21 K. 80 f., 100 mm. 80 k. 21 K. 80 f., 400 mm. 79.5 k. 21 K. 60 f., 200 mm. 78.8 k. 21 K. 40 f.

Pestmegyevidéki: 400 mm. 80 k. 21 K. 50 f., 600 mm. 79 k. 21 K. 50 f., 100 mm. 80 k. 21 K. 40 f., 500 mm. 78.6 k. 21 K. 50 f., 300 mm. 78 k. 21 K. 40 f., 200 mm. 78 k. 21 K. 40 f., 100 mm. 78.5 k. 21 K. 60 f., 150 mm. 77.5 k. 21 K. 20 f.

D.-adonyi: 2000 mm. 79 k. 21 K. 80 f.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 77 k. 21 K.

Dunai: 3000 mm. 77.3 k. 21 K. 60 f.

Pancsovai: 2000 mm. 77.4 k. 21 K. 20 f., 1000 mm. 77.4 k. 21 K. 20 f.

Szerb: 3800 mm. 78.8 k. 20 K. 90 f.

Rozs ó-áru: 200 mm. 15 K. 60 f. kpf.

Uj-áru: 600 mm. 16 K. 10 f., 200 mm. 15 K. 80 f., 200 mm. 15 K. 60 f., 300 mm. 16 K., 250 mm. 15 K. 80 f. kpf.

Zab ó-áru: 200 mm. 14 K. 20 f. kpf.

Uj-áru 100 mm. 14 K. 70 f. kpf.

Tengeri: 100 mm. 15 K. 70 f., 100 mm. 15 K. 30 f., 2000 mm. 15 K. 20 f., 100 mm. 15 K. 15 f., 100 mm. 15 K. 10 f., 550 mm. 15 K. 05 f. kpf.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-utca. 1904. augusztus hó 16-án. A székfővárosi vásári igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 215 szekér réti széna, 19 szekér muhar, 24 szekér zsupszalma, 8 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — tengeriszár, 7 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabosbüköny, köles, stb.), 700 zsák szecska.

A forgalom igen élénk.

Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 640—1020, muhar 880—960, zsupszalma, 340—360, alomszalma 360—360, takarmányszalma —, 100 kéve tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabosbüköny 920—980, lóhere —, luczerna 900—900, köles —, sarju —, szalmaszecska 380—420. Összes súly 336,000 kg.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e héten elején a forgalom élénk és szilárd volt és nagyobb fedezési vételek folytán a szeszáruk drágábban zárulnak.

Helybeli és vidéki szeszyarak részéről finomított szesz adózva nagyban 153.50—154 K., adózatlanul 54.50 koronán kelt nagyban és 2—3 K. drágábban kicsinyben. Élesztőszesz szilárd és 0.50—1 K. drágábban jegyeztetik. Adózott áru 153.50—154 K., adózatlanul 54.50 K. kelt.

Denaturált szesz 2 K. drágább és hordóval együtt 48 K. kelt, Galicziából tartányáru 42 K. jegyeztetik.

Mezőgazdasági szeszyarak részéről kontingens nyersszesz azonnali szállításra 50—51 K., későbbi új termelési időszakban szállítva 47—47.50 K. kelt el nagyban ab termelő-állomás. Exkontingens nyersszesz 35 koronáig kelt.

A kontingens nyersszesz ára Budapestén 48.50—49.50 korona.

Bécs. Kontingens nyersszesz 50.40—50.60 K.

Prága. 142.75—143 K. adózott tripló és 52— K. adózatlan szeszért.

Budapesti heti jegyzés:

	nagyban	kicsinyben
	koronákban	
Finomított szesz	153.50—154—	155—156—
Élesztőszesz	153.50—154—	155—156—
Nyersszesz adózva	151.50—152—	153—154—
Denaturált szesz	47—47.50	48—49—

Az árak 10,000 literfokként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasúttalomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

Szerkesztői üzenetek.

Ku. J. urnak *Böös* és *többeknek.* A nem-okleveles gazdatisztek törvényes felmondási ideje úgy a szolgálatadó, mint a gazdatiszt részéről *félén,* hacsak a szolgálati szerződés másként nem intézkedik.

R. M. urnak *Pa-Galambo.* Forduljon kérdésével közvetlenül *Csérer* Lajos szaktanárhoz, Kolozsvár.

V. M. bérműködés. Tessék elolvasni lapunk 64. számában az 546. sz. kérdésre adott feleletet. Levélben nem válaszolhatunk.

Levelező, mérlegképes

ki szőlővessző és ojtványüzletben esetleg borkereskedésben már mint ilyen működött, magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, fenti üzletágakban ismerettel és gyakorlattal, esetleg ezen üzletágakban vevőközönsséggel bír, vagy mint utazó, már működött, azonnali vagy mielőbbi belépésre kerestetik; gazdasághoz, gazdasági könyvvitelhez és román nyelvhez értők előnyben részesülnek; illető 1 évi próbaidő után véglegesítetik, ajánkozások fizetési igények megjelölésével és bizonyítványmásolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, **WILLINGER MÁRTON szőlőnagybirtokos czimére Zomba, Tolnamegye** küldendők; személyes bemutatkozás előnyös, állomás Szakálhőgyész. 2529

Egy, a gazdaság minden ágában jártas okleveles, nős

2526

gazdatiszt,

a ki mintagazdaságot kezel, állást keres. Bővebb felvilágosítás végett nevezett levélileg felszólítható „Kis-Báb“ (Nyitra-megye) postrestante czim alatt.

Megvételre keresek

4 darab sötét pej,

166—170 centim. magas herélt lovat. Lehetőleg jegytelen és hosszú farkukat vennék.

Papp Imre Nagyvárad, Sal-utca.

Utánnyomás nem díjazatik.

2534

SZÉNA ÉS SZALMÁT

préselt vagy préseletlen állapotban egész kocsirakományokat szállít 2533

NYITRAI ANDOR

PÉCS, Indóház-utca 14. szám.

Hirdetések felvételnek

a „Köztelek“
kiadóhivatalában
Budapest, Üllői-ut 25

60585/1904. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallásalap tulajdonát képező s Bihar vármegyében Szerep község határában fekvő, a püspök-ladányi közalapítványi gazdasági felügye-
lőségnek levő térképen művelési ágazonként felsorolt **6258 1904 (1200**
□-öles) hold kiterjedésű birtok az 1905. évi október hó 1-től
1923. évi szeptember hó 30-ig terjedő 18 évre az alóli miniszterium IX. ügyosztályában (Vadász-utca 33. szám) 1904. évi szeptember hó 12. napján délelőtt 12 órakor tartandó zárt ajánlatu nyilvános verseny útján fog haszonbérbe adni.

A bérelni szándékozók egy koronás bélyeggel ellátott és a kellő bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával felszerelt írásbeli ajánlataikat borítékozva az alóli miniszterium segédhivatalának igazgatóságánál legfeljebb a versenytárgyalási nap délelőtti 10 óráig nyújtásuk be.

Az ajánlatokban nem a holdankénti, hanem az egész birtokra felajánlandó évi haszonbér számmal és betűkkel irandó ki.

A versenytárgyalásban résztvenni óhajtok figyelemzetnek, hogy ajánlataik csakis akkor tárgyaltnak, ha ezek perrendszerűleg két tanu előttemezésével aláírva magukban foglalják annak kijelentését, hogy az ajánlattevő a hirdetésben és az általuk ismert feltételekben foglaltaknak magukat mindenben alávetik.

Bánatpénzül legalább tizenkettőezerötszáz (12,500) korona vagy készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban, avagy pedig a Pesti Hazai Első Takarékpénztár betéti könyvében bármelyik kir. alapítványi, avagy állami (adóhivatali) pénztárnál teendő le és az arról szóló letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Elkésve érkezett, vagy kellőleg nem állított, avagy fel nem szerelt ajánlatok, va amint az utóajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Oly egyének, kik gyámhatalom vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén, akik az uradalommal szemben hátralekos tartozásban vannak, vagy bármilyen czimen perben állanak, végre a bérbeadandó birtokkal közvetlen szomszédos birtokosok vagy azok haszonbérlei a versenyből kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a miniszterium segédhivatalának igazgatóságánál és a püspök-ladányi közalapítványi gazdasági felügyeletségnek folyó évi augusztus hó 13. napjától kezdve a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Budapesten, 1904. évi augusztus hóban.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

2530

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület felügyelete alatt álló könyvkiadó vállalat kiadásában megjelent következő

**gazdasági könyvek
leszállított áron**

kapthatók:

	kor. fill.
Cserháti, Talajismeret	3.—
Schuska, Egyszerű gazdasági számvitel	4.50
Rodiczky, A magyar juhtenyésztés múlt és jelen irányiról	2.30
Kardos, Ház és udvarkertek berendezése	2.—
Hreblay, A baromfi hizlalása és a hizott baromfi értékesítése	1.50
Wiener, Az ujlaki uradalom üzleti berendezése	1.—

Megrendeléseknél a könyv ára és 30 fillér postadíjra a „Patria” részv.-társ. könyvkereskedésébe Budapest, IX. ker. Üllői-ut 25. sz. (Köztelek) küldendő.

Őszi vetésre

ajánljuk, — a meddig a készlet tart, — az általános elterjedt

Diószeghi óriási buzánkat

mely gazdaságainkon ez évben, — midőn a buza-vetésnek a rozsa igen sok vidéken sokszoros kárt okozott, — hektoliterenkint 82—83 kg. minőségi súlyt és katasztrális holdankint 13—14 métermázsát eredményezett.

2510

Diószeghi ezukorgyár

Diószeg (Pozsonymegye)

Őszi vetésre ajánlunk saját termésű elsőrendű tiszavidéki piros vetőbuzát.

Öt méterm. alul nem adunk el. Kivánatra mintát és ajánlatot küldünk.

Szászbereki Uradalom

posta, vasut és távirdaállomás Szászberek, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye.

Hajójáratjegyzék.

ADRIA m. kir. tenegrhajózási részv.-társ. Vezérigynöksége: Hoffmann S. és V. 1904. augusztus havában a következő gőzösek indulnak:

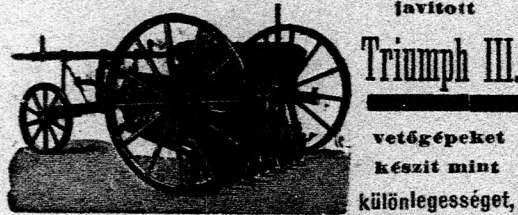
Honnan	H o v á	a gőzös neve	Eredékes
Fiume	Parnambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos *)	Báró Fojérváry	1
"	Rouen	Mat e ovits	1-10
"	Liverpool 1)	Bulgarian	1-10
"	London 1)	Jagro	1-10
"	Hull, Newcastle o/T	Ausztria	1-10
"	New-York	Slavonia	12
"	Bordeaux *)	Stefania	5-15
"	Liverpool	Aleppo	5-15
"	Hamburg 1)	Bagdád	7-15
"	Antwerpen	Kolozsvár	10-20
"	London 1)	Oria	10-20
"	New-York	Pannonia	28
"	Rotterdam	Balaton	15-25
"	Rouen *)	Tibor	15-25
"	London	Zrinyi	15-25
"	Liverpool 1)	Algerian	13-25
"	Hamburg 1)	Venezia	15-25
"	Hull, Newcastle o/T	Ebro	21-31
"	Liverpool	Brescia	21-31
"	Glasgow *)	Baross	21-31
"	London	Jókai	21-31
"	Liverpool	Pavia	25/VIII
			5/IX

A *-gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Triestet is érinti. 1) Amennyiben a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentetett be, az igazgatóság feuttartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse.

Honnan	H o v á	a gőzös neve	Eredékes
New-York	Fiume	Pannonia	2
Liverpool 1)	"	Fabián	1-10
Hamburg 1)	"	Pergamon	1-10
Bordeaux	"	Deák	1-10
London 1)	"	Syria	5-15
Liverpool	"	Pavia	5-15
New-York	"	Ulonia	16
Rouen	"	Ziehy	10-20
Hull, Newcastle o/T.	"	Volturno	10-20
Hamburg 1)	"	Byzanz	10-20
Liverpool	"	Andalusian	15-25
London 1)	"	Murillo	15-25
Rio de Janeiro, Santos	Triest, Fiume	Duna	15-25
London	Fiume	Kálmán király	15-25
Glasgow	"	Széchenyi	21-31
Rotterdam	"	Szűl Kálmán	21-31
Hull, Newcastle o/T.	"	Douro	21-31
Liverpool	"	Cypria	21-31
New-York	"	Slavonia	30
Rouen	"	Matkovits	25/VIII
			5/IX

Középtengeri szolgálat: Fiume-Malta-Olaszország-Délfraanciaország-Spanyolország vonal. Fiuméből: Kassa 4., Szápáry 11., Mátyás király 18., Rakóczy 25., Valenciából: Rakóczy 3., Lederer Sándor 10., Szent László 17., Kassa 24., Szápáry 31. Fiume-Eszakafrikai vonal. Fiuméből: Adria 11., Tisza 25-én. Tangerből: Tisza 8., Adria 22-én. Tyrreniai vonal. Az „Árpád” nevű elsőosztályú gyorsgőzös indul: minden szerdán délelőtt, m. p. 1904. augusztus 3, 10, 17, 24 és 31-én Marseilleből Genuába. Minden csütörtök este 8 órakor Genuából Nápolyba. Minden szombat délután 4 órakor m. p. 1904. augusztus 6, 13, 20 és 27-én Nápolyból közvetlenül Marseilleba.

Vetőgépek. Titania I. és Titania II.

Tritium III. vetőgépeket készít mint különlegességet.

Titania-Werke 2467 Kommanditgesellschaft, E. HAAKE & COMP., Ezelt: Friedländer József, WIEN.

Katalognak ingyen és bérmentve. Tevékeny képviselők mindenütt kerestetnek.

Biborhere szöszös bükköny, őszibükköny, ősziborsó, csibehur, köles, mustár-, tarlórépamag kiváló minőségben nagyon jutányosan kapható

Haldek

magnagykereskedésében **Budapest, Károly-körut 9. sz.** 2432

Bérltet keresek. jó minőségű és jó munkaviszonyokkal bíró 2000 holdast 1904. október 1-én esetleg tavaszi átvételre. Közvetítések előre megállapítandó feltételekkel elfogadhatók. Ajánlatok: Grünér Simon, Belényes kértnek. 6139

Vetőmag buza eladás. A toponári bér gazdaságban direktve vetőmagnak előállított kiváló minőségű acclimatizált francia, továbbá bányai, valamint legelő minőségű magyar buza, tetszés szerinti mennyiségben kapható. Megrende lések a bér gazdaság címére Toponár Somogy megye kútdendők. 6101

Szivattyukat

házi, gazdasági, ipari, csélokra, kézi- és gőzhajtásra, valamint trágyalé-szivattyukat a legolcsóbban szállítanak **Győző Béla és Társa** szivattyu-spezialisták 2523 Budapest, V., Lipót-körut 18.

Keresek 5 mm. őszi hükkönyt és 10 mm. triumph rozset őszi vetés céljára. Mintákat ármegjelöléssel kérek. Rosinger Adolf bér gazdasága, Sopron-Mihályi-czímre küldent. 6129

Nemes rozsa, ezidén tiszteres termé ü. kapható per g 28 koronáért vevő zsákjában ab Markusfalú Bernolák Károly ur Szepesharaszti gazdaságában. 6077

Első évi utántermésű nagyhozamu kwasziti sörárpa és rozsa vetőmag q-ként a tenes-remetel állomásra szállítva 16 koronáért kapható Ottilik Péter gazdaságában Jozvin, u. p. Temesváras. Ugyanott kapható telivér „Berghschire” kan melacz. 6051

ELADUNK

kölcsön adunk új és egyszer használt vizhatia.

TAKARÓ PONYVÁKAT, mindenféle nagyságban, új és használt mindennemű **TERMÉNY ZSÁKOK** repceponyvákat a legjutányosabb árak, illetve kölcsönűdik mellett **KOHN és STEIN** zsák és ponyva gyári raktár Budapest, V., Széchenyi-u. 16.

Tölgyleadók mifának alkalmasai keresek megvételre, nagy területnek esetleg talajt is megveszem. Ajánlatokat Tölgyleadók címre és lap kiadóhivatalába kérek. 6110

Gőzszántást nagyobb területekre legolcsóbb

árban elvállal egy vállalkozó. — Szives válaszok

Gőzeke 43724

alatt e lap kiadóhivatalának. 2535

Nélkülözhetetlen a foszforsavas csontmész, ténenk, ökrök, borjúk, malacok, lovak, csikók, szarvasok, őzek és a baromflak takarmányozásánál, kapható:

NEUBAUER ADOLF műtrágya és vegyi-ipar gyárak meghatalmasítottjánál **GYÖR** 21

Tejes kannák. Több száz, részben teljesen új, részben használt tejes kanna és egyéb tejgazdasági felszerelés eladó, bővebb felvilágosítással szolgál a peitérdi uradalom, Baranyamegye intézősége. 6110

Nagy uradalm, lehetőleg közel vasut. fővonalhoz és Bécshez, több millió korona értékben is, megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 6135

Teljesen jó karban lévő szedmotor jutányos árban eladó. Kramer Mór Aranyos, Komárom. 6087

Széna, rozsa és zabszalmát nagyobb mennyiségben megvételre keres: May Samu takarmányigynökség, Budapest, Üllői-ut 105. sz. 6166

Sertéstakarmány I-sőrendű sajtolt faggyú töpörtyű-pogácsa, mely sertés-hizalásra nagyon önzészerű és hasznos hozó, eladó ölesárban. Czim: Altneder szappangyáros, Nagybányán. 6121

Uradalmi tejet bármily nagy mennyiségben, továbbá teavaját megvételre keresnek, Szántó Adolf és társa teinygkereskedők, Budapest, VII. István-ut 67. 5999

Keresek gőzszalmaprét (lokomobil nélkül) kölcsön díj mellett. Szives ajánlatokat kérem címzetre: Fölsinger Ferencz, Atkár küldent. 6138

Mindenféle burgonyát

rőzsa, sárga, fehér, minden mennyiségben és minden állomáson a legnagyobb árban venni óhajtunk és kérünk ár-ajánlatot. 2511

KLEIN FERENCZ ÉS FIA BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 64.

Olajpogácsa:

tökmag-, lenmag-, napraforgó- és repcepogácsát, valamint mindennemű

erőt a karmányt

legolcsóbban szállít: **KRAUSZ HUGÓ**

— termény-üzlete — **V., Szabadság-tér 6.**

Megbizások a legpontosabban és leggyorsabban intézettek el. 2509

Olcsó árajánlattal kívánatra bármikor szolgálok.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

A sertés javítása és hizlalása

gazdák és hizlalók használatára. **Irta K. Ruffy Pál.** Ára portómentes széküldéssel **2 korona 20 fillér.**

Gulya-eladás.

Tenyészirány-változtatás miatt 20 darab fajtisza **magyar gulyabeli tehenét** eladja 2532

Legifj. Szemző István

Kernyája, vasutállomás: Zombor, Bácsmegeye.

HAZAI GYÁRTMANY!

A pozsonyi „Első magyar vitorlavásson, len- és jutaárugyár” által kizárólag vállalatunk vevői számára gyártott különleges

nyers és vízhatlan ponyvákat

valamint minden méretű, gazdasági czélokra való len- és juta-

ZSÁKOKAT

ajánlunk kiváló minőségben gyári árakon. Mintát, árjegyzéket kívánatra készséggel küldünk. Mintával, árajánlattal szolgál a vezérképviselettel megbízott

Gazdasági Figyelő vállalat

„Gazdasági Figyelő” folyóiratunkat kívánatra szivesen megküldjük.

Hizalásra, a tejhozam emelésére, növendék és elcsigázott állatok táplálására legmelegebben ajánljuk a

Unio erőtakarmányt,

mely az Unio keményítőgyárakban feldolgozott elsőrendű tengeri összes tápanyagát tartalmazó szárított moslékból áll.

Tápegysége legújabb vizsgálat szerint 163.

BUDAPEST, II. kerület. Zsigmond-utca 9. szám,

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szög 4 fillér, kövér betűkkel minden szög 8 fillér beiktatásonként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom ter- mékei, továbbá állást keresők és adók hirdetményei vétetnek fel e kedvezményes rovathatban és árban.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csakis a hirdető cím- nek kitételével közlünk. KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betöltendő állás

Intéző gazdatiszt
Keresetük azonnali belsőre, előnyben részesítünk, kik a szerb és román nyelvet jól és felvidéki intenzív képzett gazdaságokban már hosszabb ideig működtek. Bizonyítvány- másolatokkal felszerelt foly- madványok a rudnai bérzaga- sághoz Radna, Torontálmegeye intézendők. 6128

Gazdasági segéd- tisztai állás betöltendő a bére Drasche Richard tolnai uradalomán. Ezen állásúak feladatuk: teljes ellátás, lakás, fűtés, világítás, kizor- gálás és egyelőre 600 korona évi készpénzjuttatás. Ke- resetük, női pályások saját- képzésért és a hazai gazda- sági akadémiák, illetve vala- mely felsőbb gazdasági tanít- zetnek sikeres elvégzéséről tanuszkodó bizonyítvány-máso- latokkal, orvosi bizonyítvány- nál és lehetőleg fényképpel felsze- relt folyómadványukat, melyben a magyar és német nyelven szóban és írásban való bírka- s is igazolható, f. é. szeptember hó 1-ig következő címre küld- jék: **Freiherrlich Drasche von Wartberg'sche Ge- neral-Direction, Wien, I., Opernring 5.** 6120

Gépezés
Keresetük 1. évi szeptem- ber 1-ére 3 csapó és egy gözke- garnitúra, csakis oly egyé- nek küldjék be bizonyítvány- másolatokat, kik vissza nem küldetnek, fizetési igényük meg- jelölése mellett, kik már buza- mosabb ideig ilyen minőségben működtek. Szántártól hivatal- Pa-Kocsolat, u. p. Valkány. 6122

Irnök
Keresetük, pár évi gyakorlattal szeptember 1-ére, fizetés 400 korona és teljes ellátás. Biz- nyítvány-másolatok, melyek vissza nem küldetnek. Címzett: Haraszi Oskár Vesznek Hevesmegye. 6113

Pályázat
Meltóságos gróf Károlyi Lajos ur uradalomán f. évi szeptember 1-én fűtésre és jövő 11-án rendi gazdasági ir- nok állásokra. Pályázhatnak akadémiát vagy gazdasági tan- itást végzett okleveles gazdaságos. Sajátkezűleg írt s bizonyítvány-másolatokkal ke- lősen felszerelt kérvények Gróf ur 6 Meltóságoshoz címzve a fűtés-felügyelőihez nyújtandók be Tót-Megyerre, (Nyitra- megye). 6081

Botos ispán,
ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja, min- den mezőgazdasági ágon járás, felvitelre kerestetik. Évi fizetés 400 korona készpénz, 800 liter buza, 1200 liter rozs, 400 liter árpa, 1200 []-öl conventes föld, 200 []-öl kert, 3 liter tejnaponta, szabad fűtés és világítás, meg- felelő sertés- és baromfitartás. Ajánlatok Salzberger József földbírtokos, Bars-Simony címre küldendők. 6108

Állást keresők

Gazdasági
segédtisztnek ajánkozik azon- nali belsőre gróf Esterházy- kő földművelés-közlő, teljesen kitűnő sikerrel végzett nőiellen fiatal ember, ki egy nagyobb gazdaságban mint irnök két évig volt alkalmazva, járta a gazda- ság összes ágában. Jelenleg jegyzői hivatalban van alkalmazva. Cím: Gazdasági segéd- tiszt. Jegyzői Hivatal Polgárdi. 6092

Állást
kereső földmives és gazdasági szakiskolát vélt 27 éves, 2 1/2 évi gyakorlati székprácsi, be- szél magyar és horvát nyel- ven. Jelenleg egy nagy grófi birtokban mint magtárkezelő van alkalmazva, járta a gazda- ság minden ágában, úgy az irtó- dás teendőiben is, kettős könyvvitelt érti, az állást októ- ber hó 1-én változtatni óhajt; cím: a kiadóhivatalban. 6125

Állást keres.

Jó irással és számadással bíró, a mérészet gyakorlat és elmé- lettel teljesen értő, minden szükséges méhenzeti etak- zók készítéséhez jól értő, a mezőgazdasági teendőkben — különösen dohánytermelésben — eléggé jártassággal bíró, konyha- és gyümölcskezelés- től is értő 35 éves nő, család- dos egyén, ki azonban irtódi munkáit is képes végezni s mint ilyen, vasúti irrodnál már működött is mint rovatoló stb., ennél fogva elvállalni lenne haj- landó posta vagy vasútnál, illetve bárhol hivataliszoigai állást. Továbbá megvételre ajánlja a Magyar Mh. 7 és 1/2 évi folyamu irrodnál. Cím: Hegedüs Mihály, okiev. méhéz. Thass, Szabolcsm.

Állást keres
nő urasági inas, 35 éves, gyer- mekelen, 16 évi gyakorlati, józan és megbízható, a gazda- ságban végezne a kulinári teendők is. Felesége mint szoba- asszony, vagy mint szakácsné lehetne alkalmazva. Ebecz. János, Nógrádmegye, Rétság. 6055

Állami uradalomban
nyolc év óta egyfolytában alkalmazott család, s érény igényű irnök, jelenleg is fel- mondással állásban, alkalmazást keres, jó bizonyítványokkal rendelkezik, kívánatra szemé- nyesen is jelentkezik. Cím: a kiadóhivatalban. 6129

Gazdatiszt
14 évi gyakorlati és elméleti képzettséggel, gépkezelési és szerszámjavítói képességgel, megfelelő állást keres, lehetőleg azonnali vagy későbbi be- ősszel. Beszél magyarul, németül, toln. Cím: a kiadóhivatalban. 6130

A nagy-szent- mihályi (Torontál vármegye) m. kir. földmivesiskolánál a f. tanévét több oly nőiellen és családost, kevés igényű, szorgalmas jó magaviseletű egyén végzi, kik nagyon alkalmassak arra, hogy valamely gazdaságban vagy uradalomban a bérre- gazdál, kulcsári, raktárosi vagy munkafelügyelői állást méltóan betöltsék, kisebb gazdaságban önálló állásra is alkalmazhatók; az állást már szeptember hóban is elfoglalhatják. Megkeresése- re a teljesen megbízható egyének feltöltésére nézve az ajánlatot készséggel megteszi a fenti m. kir. földmivesiskola igazgató- sága. 6094

Állást keres
egy okleveles szőlész, tizen- négy évi gyakorlati bíró, har- mincegy éves, kiscsaládú, erő- es gyakorlati gazdaság. Tel- jesen jártas a modern szőlő- művelésben hegyen, homokon, a borászatban, mezőgazdaság- ban. Egyéb köteve szőlő- és mezőgazdaság kezelését elváll- alja. Állásba bármikor beléphet. Megkeresést, Szőlész-gazdasági felügyelői Hivatalba kér- jelge a kiadóhivatalba. 6078

Földmivesiskolát
kitűnő sikerrel végzett 25 éves ev. ref. vallású nőiellen egyén, román és rutihen nyel- ven jártas, katonai kötelezet- ségének mi t huszár teit eleget, jelenleg egy nagyobb uradalom- ban ispáni állásban van, október 1-ére szerény igények mellett állást keres. Cím: a kiadóhiva- talban. 6124

Rendelkező
ispáni állást keresek bármikor belsőre, földmivesiskolát jelenleg végeztem, 20 éves, rom. kath. vallású, nő gazdatiszt vagyok. A gazdaság összes műveletében állattenyésztés és bízalásban kitűnő gyakorlati jártassággal v. n. Jólle szolgál- tati bizonyítványaimat belter- jesen kezelt nagy uradalomban szereztem. **Gazdálkodtam** Horvátországban 3, Fehérmegye- ben 2, Nyitra megyében 2 1/2 éven át, ez utóbbi helyen egy 1200 holdas gazdaságot vezettem. A gazdaságot elvállalni el- ősszel f. é. utóbbi perzentos kezelé- s, kívánatra próba- szolgálatra meg ek, igényeim nagyon szerények, inkább ön- állóságra reflektálnék, m. kice- resést k. r. K. István okl. gazd. Tevezik, u. p. Verseg, Pestm. 6126

Műkertész,

51 éves, nő, egy gyermekkel, jó parkiró, sima és piastikus szőnyegkezelés, üvegközi növé- nyekben, konyhakertészetben, üdülőtelekben kitűnő kultivátor, miről több eszt és aranyéremes díszlevelel is tanusködnek, fatenyésztést, kordonfákak okserű kezelését kitűnően érti, beszél magyarul, németül, toln, kitűnő bizonyítványai vannak, október 1-ére, esetleg újváltó állást keres. Licsák István mű- kertész. Pa-Szt-Tornay, u. p. Nagy-Szénás (Békésm.) 6089

Kezelőtiszt állást
keres október 1-én, esetleg előbbi belsőre 30 éves rom. kath. vallású, nő egyén, 2 gyermek atyja; sz. imrei föld- mivesiskolát jelesen végzett, tolni címre jogosult, továbbá 1904-1905-ik évi gyakorlati vizsgára jelentkezett. Debrec- zembe 10 1/2 évi, nagy bérterjes gazdaságban szerzett gyakorlati van, melyekről kitűnő bizonyít- ványai vannak. Jelenleg 5 év óta mint kezelőtiszt működött, do miután a gazdaság átadtott, kenetlen állást vállaltatni, jár- tassággal bír a gazdaság minden ágában; úgy az állat- tenyésztés, hizálás, könyvveze- tés, burgonya- és cukorrépa- termelés és tehénésztet kördül. Cím: Müller Mihály, Bony (Győrmege). 6082

Ispáni
vagy ehhez hasonló állást keres egy 41 éves romi katolikus, nőiellen, földmivesiskolát vég- zett, 16 évi praxissal bíró gazdatiszt, ki jelenleg is egy nagyobb uradalomban mint kezelőtiszt van alkalmazva, áll- lását kívánatra bármikor elfo- galhatja. Szives megkereséseket »Kürtetés« jellege alatt a kiadó- hivatalba kér. 6109

A hódmező- vásárhelyi m. kir. földmives- iskolát fojtó 9 szeptember havában 9 állásba menni óhajto- tanuló végzi. Mindannyian jár- tassak a gazdaság és a szőlő- művelés minden ágában. Be- csületes, szorgalmas, tőrekvő, egyszerű fiatal ember vala- mennyi, kiket az igazgatóság nekik megfelelő alkalmazásra bármikor elfoglalhat, előrelátva azt, hogy becsület- séggel, szorgalommal és tu- dással a birtokuk helyezett bízalomban minden tekintetben megfeleljenek s mint gardák, botos-ispánok, felügyelők stb. hasznos munkát, alkalmazható becsülettel kiérdemlő polgá- rokká bizonyulnak. 6047

Gazdatiszt
és pedig kezelőtiszt állást ke- resnek bármely időben való be- lépésre. A debreczeni gazdasági tanintézetből nyert végzőbizonyít- ványával s (16) tizenhat évi gyakorlati rendelkezem. Ezen időben munkadómérről, részint nagyobb uradalomról, részint nemesi kisebb birtokokról ka- pott bizonyítványaim tanúsítják gyakorlatomat, hol mint uradalmi irnök, hűlegő kezelőtiszt voltam alkalmazva. 35 éves, nőiellen, rom. kath. vallású vagyok s egy évi szolgálati próbaidő felvitel- lével is hajlandó vagyok egyez- séget kötni. Cím: a kiadóhiva- talban. 6097

A gróf Esterházy-féle földmives- iskolát több, részben a katonas- zorozián már túlevő növény- dék végzi, kiknek egy része földmives is. Mindannyi egyszerű földmives, ki a gazdaság és szőlőművelés minden ágában járta. Ezeket igénybe venni óhajtok forduljan a **hér megjelölése mellett** az iskola igazgatóságához **Csak- várra.** 5509

Állatok
Téli tartásra
elvállal 30-50 db növendék- től Kubinyi Márton gazdasága Erdőtarcs, Nógrádm. 6136

Teletetésre
60 db 2-3 éves marhát felében elfogd Gróf Bathányi Ervin bérzaga-sága Kohn és Witten Dergospetsza Zalamegye. Posta Zalagolánia. 6104

Eladó

Yorkshirei kan. Tízstávéru törse- könyvet, 1/4 éves, szépen fej- lődött, sertésveszen Áment, számfel- ti yorkshire tenyész- kan eladó. Megvefai gazdaság, u. p. Büköd, Baranyam. 6105

Eladó juhok.
A daróczi gazdaságban (posta, vasut: Bérzaga-sági eladó 120 darab számfel- ti, tenyész- tésre alkalmas, fésűs-gyapjas birka, anyajuh. Megkeresések a tiszt- tartóshoz intézendők. 6118

Eladó
bonyhádi fajta tehénésztet. Egy bika, tizenhat tehen tiz szőpos borjuval, a polgári tekeres pusztai gazdaságban. Posta, vasutállomás déli vasuton Lepény. 6119

Téli tartásra
átveszték 40-50 darab feles szarvasmarhát, ezek lehet- nek ökrök, vagy fejse- tehenek. Az ajánlatok **kin- unyomi bérzaga-sághoz Vasmege** címzendők. 6115

Eladó
birtok felparcellázás miatt 70 db prima magyar jármos ökrök, 20 db bonyhádi fejse tehen. Megkeresések Csikós Béla címre Zomborba kéretnek. 6112

Igáserő-anyag

nevelésére alkalmas prima erdélyi magyar és nyugati faj 1 és 2 éves tinók (ökrörborjú) legelőmről gazdag választékban

eladók.

2375 Bővebbet **K. Gócs Sándor** földbírtokosnál **Nagy-Iklódon,** posta-, vasut- és távir- dáll. Kolozsvár közelében.

Igen szép, válogatott vörö- tarka simmenthali legelő 1-2 8 éves **növendék ökrök és üsző borjakat** úgyszintén legprimább lekötni való és **jármos ökrököt** legújantyanosabb árakon aján- lanak: **KLEIN FIVÉREK** Kis-Czell kereskedők. megrendelések egyezség szerint bármikor is elfogadhatnak. Bevásárlásokat bármiféle szarvasmarhánál direkt forrás- ból, darabonként 4 koronáért eszközöltnek, pontos kiszolgálás- ért minden tekintetben szava- tolnak.

Eladó

14-17 éves erdélyi ma- gyar faj elsőrendű **tinó (ökrörborjú)** darabonként 125 korona és nyugati faj tinó darabon- ként 190 korona és azon felül árban, választás és veendő mennyiség szerint, **LÁSZLÓ LÁSZLÓ és GYULA** gazdaságában **NAGY-IKLÓDON,** vasut, posta és távir- dállomás. 2420

Teletetésre

elvállalunk 150-200 db. 4-5 éves ökrököt. Cím: a kiadó- hivatalban. 6134

sertéseket

azonnali vagy későbbi átvételre 2391 **legjobban értékesít: LÁSZLÓ JENŐ** Bpest, V. Zoltán-u. 13.

Teletetésre

mostantól, esőleg november elsejétől kezdve szerszám- tengeri moslékon és prima takar- mányon elfogadhatik 100-120 darab szépen fejlett 3-4 éves vöröstarka ökrökön. Feltételek megállapodás szerint. Cím: a kiadóhivatalban. 6132

Jármos ökrök, tinók, lovak, sertések és juhok. tenyész- vagy haszná- lati állatok beszerzésére megbízásokat elfogad és azokat felelőség mellett gyorsan és jutányosan, direkt forrásokból köz- vetít az Erdélyi Gazda- sági Egylet védnöksége alatt álló **Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvárt.** Szentegyház-utca 2. sz. Telefon 311.

Tenyészetemből
eladó erdélyi kopasznyak s továbbá borzos tyúk. Egy-egy fajtából 1 kakas s 2 jérce, ládá- val a nyir-báthori Állomásho- szállításra 12 kor. (Gyula) (posta) Szabolcsm. Schiffer Kornél. 6137

Híres zalai
tenyészrök százát 6 kor. és a megfelelő szállítási és csoma- golási költségekről, valamint **szállít ráköt árja** ezek szel- lésére **élve megvefai,** után- vétel, szállít Fischer László Zala-Egerszegén. 6127

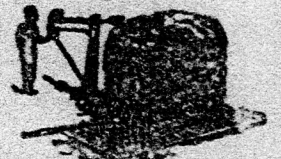
Téli tartásra
elvállalunk 60-80 darab tarta vagy fohér 3-4 éves marha fejsebe, esetleg többek- től is. Tudakörödházi Felső- Eri Nagy Ákos ur postakör- mérendi munkadómérről hivatalnál, Somogy megye, u. p. Kadarkút. 6117

Tenyészbikák
törzskönyvezett fejse szimen- thali bika: 1-1 1/2 évesek van- nak eladók, az árak megdu- hatók a Valányi uradalomban. 6111

Kétszáz darab
részben importált inthall, rész- ben bonyhádi faj tehen, 14- Szent-Ivány Farkas Apoz- jobbágyi gazdaságban eladó. Fővilágosítás- r szolgál a tulaj- donos Apezon Hevesmegye. 6114

Őszi
legeltetés és teletetésre elváll- alok 1905. Szt.-György napja 30-40 számos szarvasmarhát. Legeltetés és teletetés 50%, csak teletetés az állomány 40%-ért. Cím: a kiadóhiva- talban. 6095

Fejős tehen eladás.
10 db saját nevelésű 3 éves Szentmihály-Bonyhádi kereszte- zésből származó előteltű üsző, az állatok levő borjakkal együtt eladók. Ugyancsak eladó egy db szemléstűnő 3 éves törze- könyvezett televevő Szentmihályi bika, mely nagyon jól fedez, és melytől a fentjelölt borjúk is származnak. Kovács Antal Körtöze, u. p. Szt.-Adorján Zalamegye. 6102

Jutányosan eladók.

Százados
uj marhamérlegek 1500 kg. hordképességű erős vaskorlással 2 1/2 mé- ter hosszú, 1 1/2 m. széles

Uj szekér
hidmérlegek 4000 és 3000 kg. horderejtű százados, toló súlylyal 4 méter hosszú, 2 méter széles.

Becserélek

Csaka marhamászákát uj hidmérlegekre. Minden mérleg törvényesen hitele- stve öt évi jórban tar- tás mellett.

DÉNES MANÓ

mérlegműszerész **BUDAPEST,** VII., Dohány-utca 78. **Teletetésre**
20-25 db. két-három éves tinót felébe elfogad. Csikós István bér- zaga-sága Zaldny Hegyfalu, Vasmege. 6132

Ajánlok

elsőrendű vöröstarka 1-2 éves tinó- és üszőborjukat továbbá

lekötni vagy járomba való tarka ökrököt bármilyen mennyiség szállítására vál- lalkozom. 2945

Weiler Gáspár

Ó-hid (Zalamegye).

Vogyesek

Lenmagot

minden vidéki állomáson, legmagasabb árak mellett **vásárol Krausz Hugó** terménykiviteléi üzele Budapest V. Szabadság-ter 6

82 kilós
kőd és rozsdálló teljesen me- ghomosított barna kalászu **kopasz buzakonkoly** és mindenévven nevezendő ga tól mentes vétésre alkosszított vörö- meg éppen így francia szállás buza rétönag lap atóab vasuti állomáson hezonnyozes koroná- jával Kherndi mre földbírtokos- nál, Zala-Récsén. 6131

Ipolyi prima réten
elvállalok a sarju lekerülte után szeptember 10-től novem- ber 1-ig legeltetésre machát 80 darabig karámban való tartás mellett darabonként 4 koronáért. Cím: 14. Lászár Gyula Ipoly- vécse u. p. Drégely-Palánk 6106

Eladó

bérlét lejártá fojtán 400 darab tenyésztehenre is alkalmas mustra, merinó, anyabirka s ljosoházi bérzaga-ságban. Postája Kál- máncsa, Somogy megye, Vasut- állomás Dobosze, (Féva-barcái vonalon.) 6082

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gőzekével

hajlandó vagyok elvállalni; épügy

mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez

Érdeklődők kéretnek, hogy alantí ezimelbes forduljanak.

WOLFF ERNŐ, BUDAPEST-KELENFÖLD.

Bánati vetőbuza.

Az őszi vetésre ajánljuk koránérő 82 kg. súlyú bánati vető-buzánkat 12 koronáért per 50 kg. loco Billéd.

Ezen buzát nagy sikértartalma és aczélossága miatt Magyarország gőzmalmai kiválóan kedvelik.

Az 1900. évi párisi világiállításon ezen buza az ezüst-éremmel lett kitüntetve. — Kivánatra mintát küldünk.

A zágrábi érsekség billédi uradalma tisztartósága

BILLÉD, Torontálmegeye. 2537

Legujabb szerkezetű
VETŐGÉPEK
jótállással esetleg próbavetésre is szállítanak szitvány borsajtók és szőlészűzők, valamint egyéb gazdasági gépek legjobban beszeresethetők

KÁLLAI LAJOS
gépgyári telepen

Budapest, VI. ker., Gyár-utca 50. szám.

Vetőgépek kivételes olcsó árai:						Borsajtók kivételes olcsó árai!					
15	17	18	21	23	25 eoros	75	150	250	350	500	litere
365	395	425	465	505	550	86	185	185	225	265	korona

140398/D/1904. szám.

HIRDETMÉNY.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a magyar királyi államvasutak részére, a Budapest székes főváros III-ik kerületében Zsigmond-utca 4756/a. hr. szám alatt fekvő telken a Császárfürdő állomás számára létesítendő kétemeletes kezelőépületnek előállításához szükséges munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten a magyar királyi államvasutak igazgatóságának magasépítmenyi ügyosztályában (VI. kerület, Teréz-kört 56. sz. III. emelet 14. ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1904. évi augusztus 25-én déli 12 óráig nyújtandók be a pályázati igazgatóság építési és pályafentartási főosztályában (Budapest, VI. ker., Teréz-kört 56. szám II. emelet 10. ajtó). Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a Császárfürdői kezelőépület munkáira”.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vételni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1904. évi augusztus hó 24-én déli 12 óráig 4100 korona azaz négyezeregyszáz korona bánatpénz teendő le a magyar kir. államvasutak központi főpénztáránál (Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 75. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbbi jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de név-értéken felül számításba nem vétetnek.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénynyel adandók fel.

Szabadalm. felső- és alsó kiömlésű
eredeti „**KINCSEM**” vetőgépek
kiválóan szilárd

Borsajtólók és Szőlőzűzők,
valamint minden egyéb mezőgazdasági gépek raktára

SZÜCS ÖDÖN-nél Budapest, VI., Nagymező-utca 66.

„Patria” nyomdai részvénytársaság nyomása az Kis magyar Papírpár r.-t. papírosán, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Kötelek.)

Értesítés.

2516

A cs. és kir. közös hadügyminiszterium 1904. évi július hó 16-án kelt 1495/13. ügyosztály számú rendelete folytán a bőrből való ruházati és felszerelési cikkek 1905. évi szükségletének egy negyedrészt a kisipar útján szándékozik beszerezni.

A teljes tartalmu hirdetmény az ajánlati mintával együtt és a szállítandó cikkek jegyzéke, valamint azok szállítási árai a 4., 5., 6., 7., 12. és 13. hadtest hadbiztosságánál, a budapesti 2-ik számú ruhatárnál, valamennyi kereskedelmi és iparkamaránál és a magyar országos iparegyesületnél megtekinthető.

Budapest, 1904. évi július hó 23-án.

A cs. és kir. 4. hadtest hadbiztosságától.

Utánnomás nem díjazatik.

ÚRL REZSÓ
SERTÉSBIZOMÁNYOS
=BUDAPEST=
VIII., Bárkocsis-utca 12.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.

SZŐLŐTELEP, bor- és must-eladás.

Nyiregyháza határában, a várostól 20 percz távolságra, egy szakszerűen beállított s kezelt 28 hold kiterjedésű teljes természetben lévő homoki szőlő nagy gyümölcsössel és néhány hold szántófölddel — esetleg parcellázható is — a rajta lévő urilakház, szüretelő s gazdasági épületek, felszerelések s az alatta lévő több ezer hltr. bor befogadására alkalmas pinczével — a tulajdonos hirtelen elhalálása miatt — eladó.

Ugyanott ezen szőlőnek esetleg ideai must és csemege-szőlő termése, valamint 300 hltr. 1903. évi tisztán kezelt színbor eladó.

Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt:

özv. Mezey Pálné, Nyiregyháza. Irsay és Társa cég,
Nyiregyháza és Mahr Pál, Miskolcson. 2525